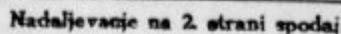

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva b. telefon 2992

Iskaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Nemški vojni minister proslavlja zvestobo vojske Hitlerju

Besede našega zunanjega ministra, nestrpno pričakovane od Evrope, bodo prinesle v sedanje zunanjepolitične razgovore svetlobo, ki jim je bila tako potrebna.

Obisk poljskega zunanjega ministra v Bruslju je moral torej imeti čisto drugi namen in pomen, kot mu ga hoče dati prosojna obleka trgovinske pogodbe. Kakšen namen. Tukaj se sedaj slišita dva različna glasova:

Drugi pa zatrjujejo, da je ravno nasprotno res. Češ, da se skuša Poljska, ki se v nemškem naročju ne počuti posebno dobro, približati sedaj zapadnim državam, od katerih se je zadnji dve leti močno oddaljila. Začeti hoče pri Belgiji in nadaljevati svojo pot tudi v Pariz.

Na splošno pa prevladuje tukaj prepričanje, da so poljsko-belgijski posveti sprožili neko novo dipolomatsko delovanje, ki se bo izoblikovalo še-le v naslednjih tednih.

Pastirski list lavantinskega škofa

Lavantinski škof dr. Ivan Tomažič je izdal postni pastirski list za 1. 1936, v katerem obravnava versko življenje oziroma predločuje svojim vernikom najvažnejše verske dolžnosti, ki so v našem času zaradi malomarnosti in brezbrzičnosti glede vere, ki jo lažejo toliko, tako zelo potrebne.

Najprej spominja škof svoje vernike na Kristusov izrek, kaj bi človeku pomagalo, če si pridobi ves svet, svojo dušo pa pogubi. Škof svari pred ženitvijo z drugoverci, pred brezbožno komunistično propagando in kred knjigami in letaki, v katerih se osporavajo verske resnice in zapovedi.

Nato zabičuje škof posvečevanje Gospodovega dne in zapovedanih praznikov. Naj se nihče ne podaja ne na izlete, ne na kakšne igre ali prireditve, ki bi mu onemogočale obisk nedeljske sv. maše, ako pa gre, naj prej zgleda zjutraj izpolni svojo dolžnost. Gospodarji morajo strogo paziti, da se bodo vsi otroci in hlapi ob nedeljah in praznikih udeleževali službe božje; smrtni greh pa je, če brez potrebe in brez cerkvenega dovoljenja svoje delavce na Gospodov dan silijo delati.

Odločno se škof obrača proti pijančevanju. Bog je vino ustvaril človeškemu rodu v prid in korist in samo sv. pismo pravi, naj vino razveseljuje srce človeka. Kdor ga pa uživa čez mero, ta božji dar grdo zlorablja ter mu vino ni v prid in korist, ampak v škodo na duši in telesu. Solze zakonskih žena in jok nedolžnih otročičev priča, koliko žalosti in sramote povzroča pitje brez pаметi in mere. Razdrte hiše in izgubljene domačije oznanjajo neizmerno škodo, ki sledi iz pijančevanja.

Škof potem slika zlasti eno posledico pijančevanja, ki tako zelo skruni naš narod, to so umori in uboji, ki so v zvezi z brezmernim uživanjem opojnih pijač. V vsaki župniji naj možje in mladeniči sklenejo, da se ne bodo podajali v noben kraj in v nobeno družino, kjer bi moglo priti do preprirov in pretefov. Pijanec in morilec si nakopije strašno krivdo, ki samega Boga kliče na sodbo in maščevanje.

Potem govori škof o reformi družinskega življenja. Treba je pojmovati krščanski zakon kot dosmrtno obvezo v popolni ljubezni. Če se bo tako pojmovanje krščanskega zakona povsod utrdilo in poglubilo, ne bo toliko prenapljenih porok in nesrečnih zakonov ter ločitev. Škof posebno svari pred poročitvijo pred posvetno oblastjo ali pa po drugoverskem obredu, dokler prvi zakonski še živi, ker je to prekuštvo. Nato se škof odločno obrača proti šaršem, ki zabranjujejo naravni učinek zakonskega obvečanja, to je potomstvo. To je in ostane umor, obenem pa je v pogubo narodu. Zakonska pa imata tudi druge stroge dolžnosti napram otrokom, družini in služnčadi; morata dajati zgled lepega življenja, odvrčati od hiše vsako pohujšanje in zapeljevanje ter se ogibati nesposobnega govorjenja in preklinjanja pa skrbeti, da bo v hiši in družini vladala pobožnost, medsebojna sloga in poštenost.

Končno priporoča škof goreče molitve, da bi bil prišten med svetnike služabnik božji škof Anton Martin Slomšek. Verniki naj tudi pomagajo, da se bo moglo vzdrževati dijaško semenišče in zidati novo bogoslovje, ki ga je mariborska škofija tako zelo potrebna.

Ljubljanski mestni proračun in trošarina-uvoznina

Do nedavna se je po Ljubljani šušljalo. Danes se o tem javno govori, debatira in — piše. Zakaj?

Zato, ker ima Ljubljana poleg — žal tako usodnih res senzacij in drugih važnih izvenljubljanskih dogodkov — zopet svojo senzacijo. »In sicer?« — »Proračun mestne občine!« — »Pa saj vendar to ni nobena senzacija, saj se ponavljajo iz leta v leto!« — »In vendar je to senzacija, bodisi predpustna bodisi postna! Saj veš, da so danes drugi kriteriji za presojo ljubljanskega proračuna, kakor so bili v polpretekli dobi, in zato je senzacija večja od prejšnjih.«

Taka in slična vprašanja in odgovore slišimo danes vsepovsod v Ljubljani: na trgu, v brivnici, v trgovini, v kavarni. V izvestnih gostilnah so take vrste debaterji celo v permamentu in to za Ljubljano ni nič novega. Odgovori na tako stavljen vprašanja so lahko. Vsak Ljubljančan ima svoj svetovni nazor in svoje v rdeči ali plavo usnje vezano politično prepričanje in je opredelitev glede tega vprašanja sila enostavna stvar.

Toda težko je n. pr. družinskemu hranilcu najti primeren odgovor, če ga domov dosepevšega po napornem pisarniškem ali fizičnem delu iznenada vpraša njegovo najmlajše, ki se je komaj začelo mučiti s poštevanke: »Aha ali bo res ljubljanska voda dražja? Ali bo morala vsa mama odslej plačati mleko dvakrat, najprej na mitnici, potem pa še mlekarici?«

Taka vprašanja so značilna, odgovori očetov — če očetje vobče odgovarjajo — pa so običajni kratki in jedrati, vendar povedo v vseh mogočih variantah približno isto.

Gosp. predsednik mestne občine in mestni svet ljubljanski naj mi ne zamerita, če sem spričo takih in sličnih pomenkov sledeč neodoljivi silji prijel za pero, da kot ljubljanski davkoplačevalec napišem k vprašanju ljubljanskega proračuna, kakor je razgrnjen na magistratu, par vrstic v razmišljanje in upoštevanje vsem ljubljancem, ki jim je pri srcu procvit in razvoj Ljubljane.

Ne bo to apologija, še manj analitična kritika proračuna, ker sem mnenja, da bodo vse to opravili poklicani činitelji sami, bodisi pri proračunski razpravi mestnega sveta, bodisi, da bodo iznesli svoje gledanje na ljubljanski proračun i zagovorniki i protivniki javno. Gledam na stvari, ki so izven mene, kakor so, ter sem torej v tem pogledu samo nepristranski opazovalec in presojevalec. Hočem govoriti samo o tem, kar mi je kot staremu Ljubljančanu najbližje in kar najbolj poznam, to je ljubljanska trošarina-uvoznina, ali, kakor smo rekli prej, užitina ali mitnina.

Iz časopisnih vesti posnemam, da bo z novim proračunom zvišana tudi ta davščina: govorje o milijonih. Bilo temu kakor koli: zvišanje bremen v tej ali oni obliki je neprijetna zadeva, ker je neprijetna vsaka prisilna dajatev.

Toda ogledimo si ljubljanski proračun za leto 1936-37 spacialno v pogledu tam predvidenih trošarin!

V proračunu za leto 1935-36 so bili predvideni dohodki od trošarin v znesku — če se ne motim — nekaj nad 19 milijonov. Letošnji proračun predvideva te dohodke z zneskom približno 24 milijonov. Ljubljana je pridobila z inkorporacijo približno 20.000 prebivalcev, tako da je narastlo njeno prebivalstvo od 60.000 na 80.000. Narastek prebivalstva znaša torej cca 33%. 33% od približno 19 milijonov v lanskem proračunu predvidenih dohodkov od trošarin znaša cca 6,3 milijona, za kateri znesek bi se torej morala sorazmerno zvišati trošarina v proračunu za leto 1936-37. Po tej aritmetiki bi torej morali biti za bodoče proračunsko leto predvideni dohodki od trošarine z zneskom nad 25 milijonov. V proračunu pokazan znesek je pa celo nižji od tega.

Smatram, da je v osnovi ljubljanski mestni proračun za leto 1936-37 realen in v pogledu trošarin tudi pregleden in jaseen. Če se nemara v njem predvidena kaka zvišanja, je gotovo, da so predvidena tudi tem zvišanjem odgovarjajoča znižanja. Dejstvo je, da je prevzela Ljubljana v svoje območje z inkorporacijo ne samo 20.000 novih prebivalcev-potrošnikov, marveč je prevzela tudi industrije, ki jih doslej ni imela. Če bi ta industrijska podjetja, ki so močan davkoplačevalec in zaposlujejo par sto delavcev, morala plačevati trošarino-uvoznino za uvožene sirovine in polizdelke po dosedaj veljavni tarifi, bi to resno ogrozilo njihovo nadaljnje obratovanje. Ker dosedanja tarifa ne upeštevata olajšav za te vrste industrije — iz enostavnega razloga, ker je doslej v Ljubljani ni bilo —, je bilo nujno potrebno, da je mestni svet upošteval to činjenico pri sestavi proračuna za leto 1936-37.

Kakor je proračun občine zrcalo delovnega programa njene uprave, tako je tarifa o občinski trošarini-uvoznini zrcalo njene gospodar-

ske strukture in specifično krajevnih prilik. Potrebe Ljubljane rasto iz dneva v dan. Vsakokratna občinska uprava se mora zavedati, da je Ljubljana ne samo provincialno mesto, marveč da je sedež banovine ter kulturno in gospodarsko središče Slovenije. Radi tega bi bil vsak zastoj v njenem razmahu v škodo vseh Slovencev, ker je stagnacija nazadovanja in bi to nazadovanje zadelo ne samo Ljubljane, marveč bi imela od tega škodo vsa Slovenija. Imajoč v vidu to dejstvo ne moremo in ne smemo primerjati ljubljanskih občinskih dajatev z dajatvami drugi mest Slovenije in je iz tega razloga zelo napačno primerjati obremenitev prebivalstva z občinskimi davščinami v Ljubljani z obremenitvijo drugih mest izven dravske banovine. Take primerjave, ki temelje ponajveč na netočnih, da ne rečem poljubnih statistikah, niso nikomur v prid, vzbujaajo pa nezadovoljstvo in odpor med prebivalstvom občin-mest, ki jim je slučajno primerjavelec ali statistik določil večjo obremenitev.

Po časopisnih vesteh je n. pr. dr. Aranitović iz Belgrada ugotovil, da znašajo vsa fiskalna bremena v Ljubljani na prebivalca 378 din na sproti 450 din v Zagrebu, v ostalih mestih pa da je ta obremenitev še nižja. Ni mi znano, kako je prišel imenovani gospod do teh števil, toda dejstvo je, da je dr. Holzmann iz Zagreba ugotovil, da je odstotek dohodkov od trošarine v primeri s celokupnimi proračunskimi dohodki v Ljubljani in Zagrebu isti (finančni arhiv). Iz tega logično sledi, da je obremenitev s trošarino v Zagrebu in Ljubljani razmeroma ista.

Taka nasprotja so po mnenju prof. Wage-manna (Narrenspegel der Statistik) podedovani greh vseh statistik, vsled česar moramo biti napram vsem statistikam kritični in skeptični.

Naealni nasprotniki ljubljanske občinske trošarine-uvoznine se pogosto sklicujejo na tarife drugih mest, kakor Belgrad, Zagreb, ki da v svojih odmerah niso tako visoke kakor ljubljanske. V preverjanje takih trditev sem prekontroliral tarifo Belgrada in Zagreba in sem ugotovil, da so take pavšalne trditve neosnovane. Kakor že prej omenjeno, je vsaka tarifa povsem svojstvena ter tretira gotove predmete tako, kakor pač to odgovarja dotičnim lokalnim prilikam.

Radi tega so odmere po nekaterih postavkah v vseh primerjanih tarifah enake, po drugih pa so z ozirom na gospodarsko strukturo dotičnega mesta večje ali manjše. Tarife je torej možno primerjati samo po njihovem celotnem efektu, nikakor pa ne gre, da izločiš iz ene tarife vse one postavke, po katerih je odmera v enem mestu manjša, in jo primerjaš s postavkami drugega mesta, kjer so slučajno ravno te odmere višje.

Drugi očitke gre na račun značaja in namena trošarine-uvoznine kot neposredne občinske davščine. Mnogo se namreč trdi, da je trošarina nova, nesocialna in nepravilna davščina, sistem mitnic kakor ga ima Ljubljana pa da je srednjeveški. Višina ljubljanske trošarine in sistem mitnic pa da obdaja Ljubljano s kitajskim zidom, ki zavira trgovski promet. Ta ovira baje vodi iz Ljubljane trgovino na debelo in industrijo radi konkurenčne nezmožnosti napram ostalim pokrajinam v državi.

K prednjim očitkom navajam v le:

Trošarina je za Ljubljano že stara davščina, ki so jo pobirali pod imenom užitina že od leta 1829. dalje. Zavezanici so ji bili predmeti potrošnje — uporabe, kakor alkoholne pijače, masti, olja, premoga, drva in slamo. Ker je bila Ljubljana po užitinskem patentu za užitino zaprito mesto, so poslovali ob komunikacijah na periferiji mesta takimenovani linijski užitinski uradi, to so današnje mitnice v Belgradu in drugih večjih mestih predvojne Srbije je bila uvedena trošarina leta 1884. Ljubljanska užitina se je spremenila po prevratu v trošarino, zakon o državnih trošarinah se je razširil na vsa država, banovinam (prej oblastem) in občinam pa je bila dana pravica, da po potrebi uvedejo za kritje svojih izdatkov banovinske odnosno občinske trošarine. Sistem ljubljanskih mitnic sta prevzeli tudi mesti Zagreb in Belgrad. Mimogrede naj omenim, da imajo slične institucije malodane vsa večja mesta drugih držav. Ze sama ta ugotovitev pobija očitke radi nepravilnosti in nesocialnosti te davščine, ker je pač malo verjetno, da bi skoraj ves svet kljub temu vztrajal pri tem načinu obdavčitve.

Res je ravno nasprotno: Trošarina kot občinska davščina, je socialno pravična vsaj s tega vidika, ker zadane vsakogar v razmerju njegove porabe trošarinskih predmetov. Vrh tega pa je tak način obdavčitve tudi prikladen, sistem mitnic pa, četudi morda odlojen, povsem praktičen. Nudi namreč kontrolo nad dotokom dohodkov od trošarine, ki bi bila — brez mitnic —, če bi bila n. pr. prepuščena

prijava uvoženih trošarinskih predmetov trošarinskim zavezanem samim v enem samem centralnem uradu, najbrž zelo zelo skromni. Notorično je, da se je tihotapilo da se tihotapilo in da se bo tihotapilo. Čim strožja je torej kontrola, tem manjša je možnost tihotapljenja in tem večji je dotok dohodkov od trošarine. To se je prav drastično pokazalo po ukinitvi kontrole nad prometom z vinom in alkoholom po uveljavljanju zakona o spremembah zakona o državnih trošarinah v letu 1932. Nekatere občine so na ta način izgubile polovico proračunskih dohodkov, ki so bili zvečine predvideni ravno od trošarine na vino in alkohol. Zelo velika napaka v trošarinski zakonodaji pa je dejstvo, da niti banovinske niti občinske trošarine niso poenotene odnosno, da ni njihovi višini o načinu pobiranja ter določanju trošarinskih predmetov že z zakonom samim točno odrejen okvir.

Najvažnejše vprašanje vsake banovine in občine je njeno financiranje. V tem pogledu imamo sicer nekoliko zakonskih določil ter je financiranje banovin že kolikor toliko urejeno, za občine pa veljajo določila zakona o občinah in mestnih občinah, ki pa ne fiksirajo načina njihovega financiranja. Zakona o samoupravnih finančah, ki bi naj podrobno razčistil to vprašanje, do danes še ni, a te, kakor slišimo, že pripravljeno. Čim bo uveljavljen bodo občinske uprave na jasnem kaj in kako visoko lahko obdavčijo s trošarinami, ki bodo z ozirom na tozadevna določila zakona o občinah in mestnih občinah tudi posle kardinalna občinska posredna davščina.

Ko je ljubljanska občinska uprava l. 1930. uvedla nove trošarine, je bil odpor Ljubljane in njene ožje okolice menda enodušen. Po hudem koncentriranem ognju nanjo pa se je razburjenje polagoma poleglo. Ljubljana in okolica se je s temi trošarinami, če ne zadovoljila, pa vsaj malo sprijaznila, dasi ni povsem nehajl boj proti njim. Če je sedanja občinska uprava v izvajanju svojega delovnega programa nekatere trošarine zvišala, sem prepričan, da je bila k temu neljubo primorana,

Nova radio postaja v Belgradu

Naša država je slednjič dobila radio postajo, ki bo odgovarjala potrebam prostrane kraljevine in mnogovrstnim interesom moderne države. Nova kratkovalovna postaja ima v prvi vrsti namen, da omogoči učinkovito širjenje naše nacionalne propagande in da zagotovi dober sprejem tudi v tistih krajih, ki so bili izven dosegljivih meja naših dosedanjih postaj. Obstoječe srednje valovne postaje v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani te misije niso mogle vsiti v zadostni meri, ker so imele preslabo emisijsko kapaciteto. Nova postaja bo mogla hitro in točno razglasiti vse nove in važne dogodke v Belgradu in drugih krajih naše države. Njene oddaje bodo mogli spremljati ne samo vsi tudi najbolj oddaljeni deli države, ampak bodo segle do meja večjega dela evropskega radijskega območja. Seveda se bodo radioposlušalci izven Jugoslavije razveselili te vesti, ker dosedaj kljub novim in močnim aparatom niso mogli spremljati dela domačih postaj, ampak so bili hote ali nehoti navezani na tuje oddaje. Ni potrebno posebej naglaševati, da so tuje postaje dajale o naši državi netočne in tendenciozne vesti. Zato so mnogi poslušalci bili dolgo v zmedbi glede najvažnejših dogodkov pri nas. Tudi naši sonarodnjaki v inozemstvu, čeprav so te vesti sprejemali z neko rezervno, so bili kljub temu vsaj za nekaj časa pod vplivom takih tendencioznih vesti. Nova kratkovalovna postaja bo v bodoče omogočila sprejemanje vesti o domačih dogodkih iz prvega vira in bo tako izpolnjevala že obstoječe postaje in dosegla tiste uspehe, ki smo jih dosedaj samo želeli, nismo jih pa mogli doseči.

Koristila bo pa tudi sosednjim državam, posebno Albaniji, Grčiji in Bolgariji, ker Albanija sploh nima svoje radio postaje. Bolgari in Grki imajo pa zelo slabe. Zato bo tudi ta nova belgrajska postaja oddajala svoj program v petih tujih jezikih. Poleg francoščine na valu 49,2, kolikor znaša kratkovalovna dolžina te postaje, bo oddajala vsak dan tudi v italijanskem, nemškem, arbanškem in madjarskem jeziku. Poleg te službe, namenjene inozemstvu, bo pa vsak dan oddajala tudi v srbskem jeziku za domače poslušalce po državi in v inozemstvu. Poleg vesti o balkanski notranji in zunanji politiki, poleg vsakotendenskih predavanj bo ta postaja posvečala veliko pozornost turizmu, kar bo gotovo v veliko korist našemu tujskemu prometu in po njem splošnemu gospodarstvu. V kratkih razdobjih bo obveščala o stanju glavnih turističnih in avtomobilskih cest, o vremenskih razmerah v večjih konališčih in zdraviliščih, o športnih centrih in ostalih turističnih točkah. Na ta način bo preprečila tendenciozno akcijo, ki je bila posebno naperjena proti turističnim centrom v centrali in zlasti na jadranskem Primorju. Ako se spomnimo neštevilnih primerov iz naše bližnje preteklosti, ko so gotove inozemske postaje širile lažne in tendenciozne vesti, navadno baš v početku turistične sezone, potem bomo pač razumeli, kakšne važnosti bo ta postaja tudi v tem oziru.

Strašen zločin v Radizelu

Žena ubila svojega moža - Temno ozadje družinske žaloigre

Maribor, 9. marca.

V mariborski okolici se je večeraj popoldne dogodil zločin, o katerem govori danes tudi že vse mesto. Zločin je globoko pretresel zlasti ožjo okolico dogodka, Radizel nad Slivnico pri Mariboru. Pripetil se je v nedeljo popoldne okrog 6 v sadonosniku mladega posestnika Jožefa Kučerica, ki je padel kot smrtna žrtev temnega sovraštva. Dejanje je izvršila Kučerjeva lastna žena, ki živi že dve leti ločena od svojega moža. Vse podrobnosti niso še čisto znane, ker je orožniška preiskava v naolici ugotovila samo najbitvenjeje točke, ostalo bo pa spravilo zaslišanje v zločin zapletenih oseb pred preiskovalnim sodnikom.

Bilo je sinoči okrog polnoči, ko je potrkalo na vrata orožniške postaje v Hočah. Službujoči orožnik je odprl in vstopila sta v pisarno 25-letna žena posestnika Kučerica iz Radizela nad Slivnico in družbi 25-letnega čevljarkega pomočnika Laha, o katerem je znano, da živi že nekaj časa s Kučerjevo, ki je ločena od svojega moža. Vsa blela je izjavila žena: »Primitve me, moža sem ubila.« Začeli so jo nato zasliševati in s težavo so spravili iz nje nekatere podrobnosti. Pripovedovala je, da se je nahajala v nedeljo popoldne s svojim tovarišem Lahom v Orchovi vasi, kamor je prišel tudi mož ter so se sporekli. Mož je nato odšel domov, žena in njen ljubimec pa za njim. Doma je prišlo ponovno do prepira in mož ji je bil grozil z nožem, ko se je odpravil od hiše ter šel nekam skozi sadonosnik. Žena je v jezi zgrabila za

ker kljub iskanju pokritja ni mogla najti nobenih virov dohodkov. Novih davkov ni mogla in ne more uvesti, vsled česar je samo logično, da je poselja za doseg proračunkega ravnovesja po edinem razpoložljivem sredstvu, t. j. zmanjšanju izdatkov in povečanju že obstoječih davščin. Že uvodoma sem omenil da so v proračunu predvideni povišani dohodki od trošarine v približno zdravem razmerju s povečanim številom prebivalstva. Znižanje trošarine-uvoznine na industrijske sirovine in polizdelke je znižalo odstotek dohodkov ua trošarini-uvoznini, ki bi padel na novo inkorporirane dele mesta. Nujna posledica tega znižanja pa je zvišanje drugih postavk trošarinsko-uvozninske tarife, ki naj nadomestijo ta izpadek. S tem je pritegnila občinska uprava vse ljubljanske prebivalstvo in delno tudi ožjo okolico, da skupno nosi del naloženega bremena. Zvišanje dajatev povsod boli ljudi, če je že moralo priti do take operacije, ki smo jo Ljubljanci že dolgo morali pričakovati, moramo priznati dober namen in trdno voljo občinske uprave, ki je usmerila svoje delovanje v dobrobit in procvit Ljubljane in ljubljancov s sanacijo mestnih financ.

Godrnjali smo in kritizirali pa še bomo kritizirali nova bremena, saj to človeku olajša dušo.

Toda končno moramo iti tudi preko tega in moramo podpreti občinsko upravo s svojo moralno pomočjo.

Do danes Ljubljana še nima recepta, kako bi se dale urediti njene finance brez žrtve od naše strani. Če bomo našli tak recept, bomo to povedali občinski upravi javno in brez pridržka. Sodili pa jo bomo po njenem delu, ki naj bo predmet stvarne in nepristranske kritike.

Napisal sem prednje vrste »sine ira et studio«. Največ napadov in zabavljanja na ljubljansko mitnino izvira po mojem mnenju iz nepoučenosti.

Radi tega naj služijo ta skromna pojasnila vsem, ki so doslej napačno gledali na ljubljansko občinsko trošarino-uvoznino.

Program predvideva dnevno oddajo v 4 urah in 15 minutah. Ta čas je razdeljen v 5 oddaj. Prva od 9.45—10.45: a) objava točnega programa; b) 9.45—10.15 vesti in komentarji našega tiska v francoskem jeziku; c) 10.15—10.15 gramofonske plošče; d) 10.15—10.45 vesti v nemškem, italijanskem in srbskem jeziku. Druga oddaja od 12.30—13: a) 12.30—12.45 vesti v madjarskem jeziku; b) 12.45—13 jugoslovanska in moderna glasba. Tretja oddaja (jugoslovanska ura) od 14.15—15: a) 14.15 napoved časa; b) 14.15—14.25 predavanje v srbskem jeziku; c) 14.25—14.35 poročila v srbskem jeziku; d) 14.35—15 jugoslovanska glasbena folklor. Četrta oddaja od 20—21: a) 20—20.10 predavanje v tujem jeziku (v nemščini ali madjarsčini, italijansčini ali grščini); b) 20.10—20.15 gramofonske plošče; c) 20.15—21 poročila v francoskem in srbskem jeziku; d) 21.30—22 balkanska glasbena folklor.

Belgrajska kratkovalovna postaja je postavljena, za kar se moramo zahvaliti razumevanju mariborskih činiteljev, posebno pa naklonjenosti in prijaznosti predsednika vlade g. dr. Milana Stojadinovića, ki je sprejel predlog šefa Centralnega presbiroja g. dr. Koste Lukovića, ki je zamislil ta lepi in koristni načrt v njegovi sežajni obliki. G. dr. Milan Stojadinović je vedno cenil radiofonijo kot močno sredstvo za širjenje nacionalne propagande, zato je omogočil, da se hitro dovrše vsa pripravljana dela in da je nova kratkovalovna postaja 8. t. m. že pričela z oddajami. Minister pošte in telegrafa g. dr. Kaludjerčić je takoj zadostil tej nacionalni potrebi. Ker je ministristvo za pošte že imelo kratkovalovno radio postajo z napetostjo 250 vatov, ta kapaciteta bi se pa mogla še veliko povečati, je ministristvo dalo to postajo na razpolago Centralnemu presbiroju. Nesporna zasluga za hitro rešitev tega važnega vprašanja, zlasti pa za srečno in strokovno popolno dovršitev tehničnih del je pa gotovo velika zasluga g. pomočnika ministra za pošte g. Ratajca. Pravilno funkcioniranje aparatov, ki so v celoti izdelani v državi, in vse potrebne preizkušnje sta izvršila inženjerja g. Dobrovič Petrović in g. Radmiljo Petrović. Te poizkušnje so se kar najbolje obnesle in zadnja poizkušnja, ki je bila izvršena v teh dneh, je pokazala, da se nova postaja zelo lepo sliši ne samo v Jugoslaviji in v tistih krajih, kjer prej Belgrada niso mogli sprejemati, ampak tudi v inozemstvu. Tako na primer javljajo iz Sofije, da se Belgrad tam nenavadno lepo sliši, prav tako telefonirajo z Dunaja, da se nova postaja sliši zelo razločno.

Vodstvo poslov v novi kratkovalovni postaji v Belgradu je zaupano g. Stojanu Braloviću, častnikarju in referentu Centralnega presbiroja, ki bo skrbel za program in dobro funkcioniranje te postaje. Za vsa obvestila se je treba obrniti na telefon št. 20-383.

kol ter zdrvela za njim in mu zadala po glavi tri ali štiri strašne udarce. Kučer je obležal z razbito lobanjo na mestu mrtev. Pri dejanju je bil navzoč tudi Lah. Pustila sta nato ubitega v sadonosniku ter se vrnila nazaj v hišo k 3-letnemu otroku, ki je bil sam doma. Posvetovala sta se, kaj bi bilo treba napraviti ter naposled sklenila, da je najbolje, če se sama prijavita.

Na vse zgodaj se je danes zjutraj odpravila orožniška patrulja iz Hoč v Radizel k Kučerovi hiši. Našla je v sadonosniku okrvavljeno truplo pokojnega 33-letnega posestnika Kučerica. Glava je bila strahovito razmesarjena, da so možgani kar poškrbopili travo na okrog. Bil je to dokaz izredno močnih udarcev, ki so padli na lobanjo pokojnika. Truplo je ležalo na licu mesta do prihoda sodne komisije, ki je pregledala dejanski položaj danes popoldne. Morilko in njenega ljubimca pa so orožniki obdržali kar sinoči na postaji ter ju danes popoldne vkleknjene prignali v Maribor in izročili v zapore preiskovalnega sodišča.

Kakor smo naknadno zvedeli, je ubiti Jožef Kučer znan po vsej okolici kot pretepač. Z ženo sta živela že dve leti ločeno in stanuje žena na Radizelu št. 56. Mož je prišel v nedeljo v njeno stanovanje pijan in je razgrajal. Žena ga je napodila, ko pa je zbežal kakih 200 korakov od hiše, se je nenadoma obrnil ter stekel nazaj. Žena se je medtem oborožila s kolom, ki služi kot zapah za vrata, teu udarila moža trikrat po glavi.

Drobne novice

Kaj pravite?

Gospodje uredniki, ki veliko veste in znate, kaj sodite o lepi označki »kulturen«? Ali je to izraz za zgolj zunanjo uglednost, ali pomeni samo neko višnjo umske izobrazbe, ali pa zadeva tudi srčno omiko in notranjo plemenitost? Kolikokrat se sliši danes: »kulturen človek«, »kulturen društvo«, »kulturen izobrazba« idr. Pa nas je toliko, ki nam ni prav jasno, kakšen je obseg tega, kar nazivamo »kulturen«! — Mlad človek iz mestnega ozračja se ima za kulturenega, če je prišel po lahki ali težki poti do smuških dilc. V svojem »kulturenem« prizadevanju si oskrbi kvadrataste kvedre, športno čepico in jopit in vse, kar zraven spada, da more v soboto zvečer ali nedeljsko jutro, prezirajoč verske obveznosti Gospodovega dne, pretirano karitati proti kolodvoru. — Mestni deklet misli menda, da spada h kulturenosti maža za ustnice, loščilo za nohtove, plošček na en uhelj, take in take nogavice itd. Enemu je »kultura« v cigareti, drugemu v žogobcu in golu, tretjemu liter, drugemu ples...

Ali niste gg. uredniki brali kričeve reklame, ki je pretekli teden z njo tam zraven znane ljubljanske kafeje znano društvo, ki mu dajejo emisionino kulturne nastave in namene, vabilo na taborski valček venec brez oziroma na to, da smo sredi resnega posnega časa in da je bil določen dan: katerni sobota! — Ali h kulturi ne spada predvsem kultura srca, spoštovanje verskih čustev, obzir na svete cerkvene čase, obzir na ogromno večino versko čutečega in živečega občinstva? Če bi kulturo merili po onih ki se okajeni in razpajani vračajo od svojih kulturnih zabav ob urah, ko dobri verniki že hite v cerkve, da opravijo nedeljsko dolžnost in prejmejo sv. zakramente za velikonočni čas — bi bilo precej bridko.

Kalendar

Torek, 10. marca: 40 mučencev; Makarij, škof.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrla v nedeljo gospa Uršula Kreč. Pokopali jo bodo danes ob pol 3 popoldne. — V splošni bolnišnici je umrla gospa Marija Rojtna vd. Valjavec, gostilničarka in posestnica. Pogreb bo v sredo ob 3 popoldne. — V Zagrebu je umrla gospa Avrelia K'emenčić, soproga davčnega kontrolorja. Truplo bodo prepeljali v Ljubljano in pojde pogreb izpred mrtvašnice na Stari poti na pokopališče pri Sv. Križu. Naj v miru počiva! Zalujočim svojem kaže iskreno sožalje!

† V Škocijanu pri Mokronogu je umrl g. Ivan Lavrič, občinski tajnik v pokopju. Naj mu sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

† V Ptujju je umrl po dolgi mučni bolezni v 51. letu starosti sanitetni polkovnik v p. dr. Rado Schober. Pokojnik je bil rodom iz Novega mesta, kjer je obiskoval gimnazijo in tudi maturiral. Univerzo je absolvirval v Gradcu, kjer je bil tudi promoviran doktorjem medicine. Udeležil se je svetovne vojne v bivši avstrijski armadi, po prevratu pa je stopil v jugoslovansko vojsko. Služboval je v Ptujju, Sarajevu, Skoplju in Pristini. Upokojen je bil l. 1933 in se nastanil v Ptujju. Pri občinstvu je bil priljubljen zdravnik. Zapuščal vdovo Maro, ki je iz znane narodne družine Mahoričeve v Ptujju, in tri otroke. Zalujočim naše sožalje!

Osebnosti

— V izpraševalno komisijo za polaganje zemljiškopravnega izpita so določeni za področje apelacijskega sodišča v Ljubljani za tekoče leto: sodnik apelacijskega sodišča Josip Janša in ravnatelj zemljiške knjige pri okrajnem sodišču v Ljubljani Mijo Tavzes, za njegovega namestnika pa vodja zemljiške knjige istega sodišča Josip Medved.

— Dr. Vladimir Breznik od Sv. Bolesni na Središču oz. iz Ptujja je dne 2. marca t. l. v Belgradu položil izpit za rezervnega sanitetnega podporočnika.

— Imenovanje kmetijskih referentov. Janko Dolinar, banovinski okrajni referent v pokopju, je sprejel za banovinskega honorarnega uradnika za posle okrajnega kmetijskega referenta v Celju. — Josip Sušič, banovinski okrajni kmet. referent pri okrajnem glavarstvu v Kranju, je premeščen kot banovinski kmetijski referent k okrajnemu glavarstvu v Ljubljani. — Franc Wernig, banovinski okr. kmet. referent pri okrajnem glavarstvu v Celju, je premeščen k okrajnemu glavarstvu v Kranju.

Proti trdi stolici in zlati žili, združeni z navalom krvi, utripanju srca in glavobolom je naravna

Franz-Josefova

grenka voda že od davnine preizkušeno domače sredstvo. Prava Franz-Josefova voda milo učinkuje in sigurno odpravlja, a vrhu tega tudi v zastarelih slučajih ne odreče.

Ogl. reg. S. br. 30474/35

— Ciril-Metodijske slavnosti na Velehradu. Letos je jubilejno leto sv. Cirila in Metoda ter se skozi vse leto vrše spominke svečanosti na Velehradu, na grobu sv. Metoda. Tiskovna pisarna teh svečanosti nas prosi, da objavimo, da se na češko-slovaških železnicah more za ta romanja dobiti polovična vožnja in sicer so v času od 17. maja do 28. junija ter od 26. julija do 4. oktobra določeni petek, sobota in nedelja za potovanje tja, nedelja, ponedeljek in torek za nazaj. V drugih dneh in smereh znižana vožnja ne velja. Pač pa za dobo od 3. do 19. julija veljajo vse ugodnosti za vsak dan tja, prav tako od 5. do 21. julija za nazaj. Upamo, da se bo tudi iz Slovenije organiziralo v tem času kako romanje, nekako tako kot l. 1863, oziroma 1885, ko se je tega slavnostnega jubilejnega romanja udeležilo veliko Slovencev, med njimi Gregorčič, ki je spesnil potem znano pesem »Velehradski romanj«.

— Gospodarsko-kmetijski tečaj v Kamniku. Prosvetno društvo »Kamnik« bo priredilo od 15. do 19. marca v veliki dvorani društva »Kamnik« v Kamniku strokovni kmetijsko-gospodarski tečaj. Vršil se bo v popoldanskih in večernih urah, tako da bo mogoče obisk tudi oddaljenim fantom. Tečaj bodo vodili priznani kmetijski strokovnjaki iz Ljubljane in se bodo na tem tečaju razpravljala najznejša kmetijska in gospodarska vprašanja. Društvo že vnaprej opozarja vse kmetiče fante, da se vabilu v čim večjem številu odzovejo. Razposlalo bo vsem fantovskim odsekom kamniške okolice vabila s podrobnim sporedom vseh predavanj. Pozivajo se že sedaj vsi fantje in gospodarji, da pripravijo za tečaj vsa vprašanja, nanašajoča na njihovo gospodarstvo, katera bodo predavatelji podrobno razložili in pojasnili. Fantje, ki stremijo po izobrazbi in napredku, naj se vabilu

odzovejo in ne zamudijo izredne prilike, ki jo bo nudil ta tečaj. Prijave sprejema tajništvo prosvetnega društva »Kamnik« v Kamniku.

— Razpis za spomenik maršala Pilsudskega. Z odlokom IV. No. 4571-1 z dne 7. marca 1936 in po nalogu ministrstva prosvete opozarja kraljevska banska uprava vse likovne umetnike na področju dravske banovine, da je razpisan konkurz za spomenik maršala Pilsudskega in šleskih upornikov v Katovicah. Razpis ni omejen ne na narodnost, ne na državljansko umetnikov. Glede na to se smejo konkurza udeležiti tudi naši umetniki z enakimi pravicami kot poljski. Naše poslanstvo v Varšavi je sprejelo zagotovilo, da bo žirija enako upoštevala domače kot tuje umetnike bodisi pri oceni predloženih osnutkov kot tudi pri določevanju nagrad.

— Pri zaprtju motnjah v prebavi vze mite zjutraj na prazen želodec kozarec na ravne »Franz-Josef grenčice«.

— Ustanovitev občine Črni vrh, ljublj. okraj. Notranje ministrstvo je predpisalo z uredbi, da se izločijo iz občine Polhovgratec kraji Črni vrh, Planina, Selo, Smolnik, Setnica in Setnik, iz katerih se osnuje nova občina Črni vrh s sedežem na Črnem vrhu.

— Lep uspeh skladatelja Koporca. Kakor so te dni poročali časopisi, je pri konkurzu »Južno-slovenski pevski zvez« v Belgradu prejel nagrado 1. kategorije moderni slovenski skladatelj Srečko Koporec za skladbo »Vigilija«. Poslanih je bilo 46 sklad, izbira je bila velika in kot kaže, tudi kritična. Zato tem večji uspeh. V Angliji pa bodo v kratkem izvajane nekatere manjše Koporčeve skladbe na rednih univerzitetnih koncertih. K tem njegovim uspehom doma in v tujini mu iskreno čestitamo.

— Zveza za tujski promet v Sloveniji sporoča, da je dovoljena po naših železnica polovična vožnja članom Zveze ugostiteljskih združenj, ki se bodo udeležili svojega občnega zbora v Ptujju 2. in 3. aprila 1936. Znižana vožnja velja od 1. do 5. aprila 1936.

— Prepovedan tisk. Službene novice št. 54 objavljajo, da je državno pravdnštvo v Zagrebu prepovedalo prodajati in razširjati št. 1 tednika »Horizont« in št. 3 polmesečnika »Hrvatska gruda«, ki se tiskata v Zagrebu.

— Truplo Helene Šubičeve najdeno. V soboto smo poročali, da je v petek zjutraj skočila z mostu pri papirnici v Medvodah 81-letna zasebnica Helena Šubičeva iz Zgornjih Pirnič ter da je kalena Sava njeno truplo nesla nizdol. Včeraj ob 2 popoldne so na ljudje našli njeno truplo kakšnih 400 metrov nižje papirnice pri jezu, blizu Sušnikove vile. Truplo se je zataknilo ob neki kol v vodi, tako da ga voda ni nesla dalje. Domačini so v trupu v resnici spoznali pokojno starico.

— Romanje na Sveto goro pri Gorici in izlet v Trst bo 18. in 19. marca in pozneje vsakih 14 dni. Obsejne listine preskrbimo vsakomur. Pišite pravočasno po obširna navodila in pojasnila, da se boste potem lahko pravočasno veljavno priglasiili, ker moramo romarski spisek zaključiti vselej 8 dni pred odhodom. — Naš naslov: »Po božjem svetuc, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica.

Ljubljana

— Ali si že član Akcije za razširitev ljubljanske bolnišnice? Nihče ne sme stati ob strani! Zadržite od nabiralec, da se izkažejo s tiskanim in z žigom opremljenim pooblastilom. Kogar nabiralec ne obišče, naj se prijavi sam pri blagajniku dr. Božiču in banovinski hranilnici.

Marta Eggerth v prekrasnem filmu čarobnega petja, lepe vobine in najgledljivejših elementih čustev

BOŽANSKA ŽENA

Prva nepozabna ljubzen nesmrtnega skladatelja VINC. BELLINJA. Krutna predstava njegove »Norme« nesmrtni cantate itd.

Danes ob 16, 19.15 in 21.15 ur

Tel. 22-21 KINO UNION Tel. 22-21

— Družabni večer Kluba koroških Slovencev. V soboto zvečer so imeli ljubljanski Koroški in njihovi številni prijatelji svoj 3. družabni koroški večer v dvorani restavracije pri »Šestici«. Zanimanje za to prireditev je bilo posebno veliko. Mnogi niso imeli prostora. Večer je otvoril v zastopstvu bolelelega predsednika tajnika Kluba koroških Slovencev s krajšim nagovorom. Sporočil je zbranim udeležencem, da je Klub prejel pravkar z Dunaja brzojavno vest, da je tamkaj umrl klubov član in dobrotnik dr. Karel Pečnik; njegovemu spominu je posvetil tople besede. Nato je predelal brzojavni pozdrav, ki ga je klub poslal predsedniku vlade in v kateri mu čestita k srečni rešitvi iz velike nevarnosti. V nadaljnjem se je dotaknil v kratkih besedah položaja na Koroškem v zvezi s potovanjem avstrijskega kanclerja dr. Schuschnigga po slovenski Koroški. Pevski zbor kluba in novostanovljeni koroški godbeni kvartet pod vodstvom g. Novaka odnošno g. Jakla sta s koroškimi narodnimi pesmimi in koroško godbo spolnilevala program, dokler ni povzel besedo, burno pozdravljen, koroški rojak, urednik dr. Lojze Kuhar, ki je govoril o srednjeevropskih problemih s posebnim ozir na Podonavje. Tako lepih kulturnih prireditev si želimo še mnogo.

— Pametna naredba. Na osnovi čl. 66 in 67 zakona o notranji upravi predpisujem sledeče: Na območju mesta Ljubljana je prepovedano pri motornih vozilih uporabljati za signaliziranje hreščeče zvočne aparate (kakor n. pr. sirene na električni ali zračni pogon). Uporaba močnih signalnih naprav je dovoljena le v vozilom ognjenasceve in reševalne postaje. — Od 23. ure zvečer do 6. ure zjutraj je na območju mesta Ljubljane vsem vozilom motornih vozil prepovedano uporabljanje zvočnih signalov. — V tem času se označuje smer vožnje s svetlobnimi signali (svetlobnimi osušicami ali žarometi) na isti način, kakor je to predpisano za zvočne signale. — Na vogalih, križiščih in povsod drugje, kjer se menja smer vožnje, morajo motorna vozila voziti z minimalno brzino, tako da se vozila lahko takoj ustavi, ako bi smer vožnje ne bila prosta. — Prekrški te naredbe se kaznujejo po čl. 69, točka 3. zakona o notranji upravi z denarno kaznijo od 10 do 500 Din. v primeru neplačila globe v određenem roku pa z zaporom od 1 do 10 dni. Ta naredba dobi obvezno moč z dnem objave v Službenem listu kralj. banske uprave dravske banovine. — Upravnik policije: Keršov.

— Ob 15. obletnici smrti dr. Ivana Oražna bo v sredo, 11. t. m. ob 9 dop. pri ob. franciskanih žalna sveta maša: poje zbor akademikov. — Za vsakega akademika, ki uživa »Oražno« ustanovo, je udeležba častna dolžnost.

Na končni postaji za vso Ljubljano!

bo veselja, smeha, petja, rasvedrila

Z občnega zbora Družbe sv. Elizabete

Ljubljana, 9. marca 1936.

Vsak občni zbor Družbe sv. Elizabete je še doslej prinesel navzočnim pobude pa tudi novega poguma za karitativno delo. Tudi včerajšnji ne bo postal brez sadu. Imel je značaj slovesne konferenčne seje in je vzdržal navzočne ves čas v pravem razpoloženju in pripravljenosti. Udeleženi in udeleženci na zboru je bilo nad 40; počastili sta občni zbor gospa Antonija dr. Natlačenova in ga. I. dr. Majcenova. Vodil ga je predsednik stolni kanonik Ivan Sušnik, tajniško poročilo je podala Marija Cerarjeva, blagajniško poročilo Josipina Klemenčeva. Vkljub gospodarski krizi je mogla družba po podatkih 11 konferenc, ki so ji poslane svoje izkaze v letu 1935, zbrati za naše razmere visoko vsoto 230.036,85 Din, izdati pa vseh podpor Din 202.499,95 (v letu 1934: 196.764,45 — 181.921,20). Podpirancev je imela družba 678, pri raznih božičnicah je bilo obdarovanih 945. Zbrali pa so darove dobrotniki (1681) in delavne članice (117). Razveseljive številke! Izraziti pa ne morejo vsega truda, vse požrtvovalnosti, vseh neprilic in razočaranj, ki jih doživljajo nabiralke po dolgih potih, preden so jih deležni izbrani podpiranci.

V živahnem razgovoru (članice, prior Valerian Učak, kanonik dr. Kliner) so se podčrtale marsikake primerne smernice in so bili tudi sprejeti primerni sklepi. Pri karitativnem delu naj ne prihaja samo v poštev vidni uspeh, ki se izraža v številkah, ampak tudi kakovost dela, ki naj temelji v nadnaravnih nagibih. Organizacijo naj vedno spremlja tudi poglavitno dela. Beračenje otrok, ki se spet pojavlja, naj merodajni faktorji odpravijo. Karitativnost naj posebno skrb posveča bolnikom (bolnišni dan). Času primeren, skoraj potreben je v mestu in tudi po deželi karitativni tečaj. Zloraba podpor se mora preprečevati. Predsednik je sklenil zborovanje z molitvijo in z gorkim pozivom, naj članice vkljub težavnim gospodarskim razmeram in vsem težavam, ki vedno spremljajo tako delo, vztrajajo v ljubezni božji in potrpežljivosti Kristusovi. Zdi se, da ta karitativni stesek tudi sodi med znamenja, ki oznanjajo, če se ne motimo, da prihaja vendarle k nam nova karitativna pomlad.

Dragocena monštranca uhrađena

Maribor, 9. marca.

S Ptujске gore je prejela danes mariborska policija brzojavno vest, da je bil izvršen v noči na ponedeljek drzen rop v tamkajšnji znano romarsko cerkev in da so roparji odnesli izredno dragoceno monštranco iz tabernaklja. Na Ptujsko goro je poslala mariborska policija svojega daktiloskopa g. Grobina, ki je vzel s seboj tudi policijskega psa. Podrobnosti o ropu še niso znane. Monštranca je bila krasno gotško delo, iz masivnega srebra in bogato pozlačena. Vrednost se ceni na 50.000 Din. Sumijo, da so morebiti prišli roparji iz Hrvaške čez Halozne ter odnesli tja s seboj tudi krasno monštranco.

Maribor

— Katoliškim Slovincem! Med glavne priprave za lepe Slovencev praznike, ki se bodo vršili v juniju letošnjega leta, spada tudi ureditev Slomskega groba. Kapelo nad grobom je treba poslikati, oltar, ki je v teku le obdelal, zopet popraviti, nova okna so nujno potrebna in vrata, da ne bo kapela odprta vsem vremenskim neprilicam. — Stolp je tudi še brez zvoncev, električno razsvetljavo moramo vpeljati. Vsa ta popravila se bodo sedaj začela in Slomskova družina zato iskreno prosi vse častitelje Slomskega, da prispevajo v namen Slomske kapele. Vse dobrotnike, ki bodo v ta namen darovali 1000 Din skupno ali v obrokih, bomo vpisali v posebno knjigo. Čuvare Slomskega groba, katero bomo hranili v trajni spomin in Slomskovi kapeli. Prispevke sprejema: Slomskova družina v Mariboru, Koroška cesta 5.

— Tajništvo JRZ, v Mariboru prosi vse člane in somišljenike JRZ, da se udeležijo pogreba pokojnega Janka Tavčarja, ki se vrši danes popoldne ob pol 4 iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Dobrežu.

— V Mariboru so se zedinili kmetje in mesarji. Za današnji živinski sejem, ki se vrši v Mariboru, so se kmetovalci iz mariborske okolice dobro pripravili. Poseben akcijski odbor je že določil enotne cene, po katerih se sme živina na sejmu prodajati ter bo živali pred pričetkom sejma ocenil. Cene so sledeče: Voli I vrsta 4,25, II. 3,75, III. 3,25; bik: I. 4,—, II. 3,25; krave: I. 4,—, II. 3,25; klobasari: 1,80—2,25; telice: I. 4,25, II. 3,50; teleta: I. 6,50, II. 5,50, III. 4,50. Cene so nekoliko nižje, kakor so bile postavljene drugod, vendar so realne. — Torci iste, kot so se plačevali v resnici na drugih sejmih. Neresnične so vesti, ki so jih začeli kolportirati zadnje dni v mariborski okolici živinski prekupci, da je sejem prepovedan. Pač pa je bil pretekli teden v okolici tak naval na živino, kakor ga ljudje še ne pomnijo. Najraznovrstnejši mešetarji in prekupci so si kar podajali kljube pri posestnikih in so nakupili zelo veliko živine, ker ljudje še niso bili poučeni, da bo cena na mariborskem sejmu višja. Gotovo nameravajo sedaj danes zjutraj udati s to ceno kupljeno živino na sejem, da bi napravili lepe dobičke na račun kmetiče odločnosti in zavednosti. Načrte pa jim bodo prekrizali mariborski mesarji, ki so se že sporazumeli z akcijskim odborom, da bodo kupovali živino samo od kmetov in ne od prekupcev. Tudi mesarjem je na tem, da se končno ustali cene živine in da se izločijo prekupčevalci.

— SSK Maraton. Drevi ob 7 seja upravnega odbora kluba v mali dvorani na Aleksandrovi 6. Obvezna za vse odbornike.

— Umrl je v splošni bolnišnici v starosti 53-letni vpokojeni železniški uradnik Ignac Koman. Naj počiva v miru!

— Zlata Gjungenac v »Plesu v Savoyu«. Pri ljubljani primadona ljubljanske opere gospa Zlata Gjungenac bo gostovala v četrtek, 12. t. m. kot Madeleine v operi »Ples v Savoyu«. Gostovala bo samo enkrat ter se vrši predstava za red B.

— Narednja dramska novost v mariborskem gledališču bo drama znahega pisatelja Stefana Zweiga »Siromakovo jagnje«. Režira J. Kovič.

— Železniške zadruške hiše prodane? Včeraj se je razširila govorica, da sta obe železniški stanovanjski hiši, ki sta bili last dunajske občestne gradbene in stanovanjske zadruge, prodani. Kupčija je bila sklenjena na Dunaju med zastopnikom iz Maribora in vodstvom ter je zadruha dobila kot naplačilo 50.000 šilingov.

— Ogenj uničuje. V Račah so imeli zopet dva požara. Zgorelo je gospodarsko poslopje posestnika Franca Mustave ter je škoda 35.000 Din. — Drug požar je izbruhnil v delavnici mizarskega mojstra Kovčiča. Škoda je 19.000 Din.

— Revo spravil ob kravo, znanca pa ob kolo. V soboto je izvalil mešetar Ivan Merkl od posestnice Albine Eigner pri Sv. Petru lepo reieno rdečo pisano kravo, vredno 1400 Din in sicer pod prelvzo, da ga pošila mariborski mesar Vincenc Pirš, ki bo kravo kunil. Videli so ga v Mariboru, ko je kravo našel preko mosta na Ruški cesti profi Sludenem. Merkl je istega dne izvalil od svojega znanca Gusa možko kolo vredno 800 Din.

Celje

— Reorganizacija gasilstva. Celjska gasilska župa je priredila v nedeljo celodnevni župni strokovni tečaj, ki se ga je udeležilo 35 čet celjskega sodnega okraja z nad 150 člani. Predavali so: starešina gasilske župe g. Golobranc o zakonu in predpisih o gasilstvu, o zaščitnih merah proti požaru ter o dimu, dušljivih plinih in napadih iz zraka. Župni tehnični referent g. Košir je predaval o gasilskih cevih in novih redovnih vajah, o motorni brigadni in gasilskem orodju. Župni blagajnik g. Jankovič o disciplini, požrtvovalnosti in gasilski taktiki. O administraciji, navodilih in administrativnem delu pa župni tajnik g. Bervar. Predavanj se je udeležilo tudi nekaj oficirjev in podoficirjev celjskega 39. pp. Vsi predavatelji so bili dobro pripravljeni in so udeleženci odnesli s seboj mnogo novih stvari, da bodo poučili doma vse članse v četah in pomagali s svojimi res dobro izvežanimi ljudmi tudi splošnosti. Ker pa mora vsak gasilec položiti po novem zakonu izpit in je tvarina zelo obširna, izpiti pa se bodo vršili v dveh mesecih, je to obenem predpriprava zanje. Enaka tečaja celjske gasilske župe bosta dne 15. marca in Slov. Konjicah (7 čet) in dne 22. marca na Gornjskem (13 čet).

— Medmestna tekma šofstani: Gaberje. V nedeljo so igrali šofstaničani z gaberskim šahovskim klubom revanžno medmestno tekmo. Zadnjič so zmagali šofstaničani z rezultatom 8:7, v nedeljo pa so šofstaničani dosegli velik poraz. Zmagalo je namreč Gaberje v razmerju 11:3.

— Uboj pri Vojniku. V nedeljo ob 22.30 je kovaški pomočnik Jakob Velko iz Vin pri Vojniku napadel 25 letnega delavca Blaznika Jožeta z nožem in ga zabodel v glavo. Blaznik je dobil tudi notranje poškodbe. Prepeljan je bil sicer takoj v celjsko bolnišnico, a je že v ponedeljek zjutraj umrl.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

— priporočila sledeče novosti: Ehrhard, Urkirehe und Frühkatholizismus. 328 str., vez. 76 Din. — Greeve, Welt aus der Kreuzeschnau. Zeitnahe Passionsgedanken. 224 str., nevez. 40 Din. — Kiera, Im Geiste des Herzens Jesu. Stoffsammlung für Herz Jesu-Predigten. 221 str., nevez. 32 Din. — Lamping, Menschen die zur Kirche kamen. Selbstdarstellungen moderner Gottsucher aus einundzwanzig Nationen. 354 str., vez. 82 Din. — Pan, Vorträge-Skizzen für marianische Kinder-Kongregationen. 68 str., nevez. 22 Din. — Reimartz, Gottes Werben um sein Volk. Drei Predigten für die Fastenzeit. 156 str., nevez. 42 Din. — Soiron, Christus gestern, heute und in Ewigkeit. Biblische Zeitpredigten. 58 str., nevez. 21 Din. 16.80. — Striwe, Die Feinde Jesu in seiner Passion. Fastenpredigten und zeitgemässe Betrachtungen. 80 str., nevez. 28 Din. — Ströbele, Die Kirche. Das Wunderwerk göttlicher Allmacht und Liebe. Zeitpredigten. 47 str., nevez. 14 Din.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Torek, 10. marca, 11 Solaka ura: Pravljica o Vondskem kralju (gosp. Viktor Primat). — 12.45 Vremenska napoved, poročila. — 13. Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15 Ljubljana solistična glasba (plošče). — 14. Vremenska poročila, borani toni. — 18. Otroški kotiček (Radijski orkester). — 18.40 Filozofsko predavanje (gosp. prof. dr. France Veber). — 19. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30 Nacionalna ura: O našem vprašanju kot kulturnem in nacionalnem problemu v Jugoslaviji (gosp. dr. Stefanović iz Beograda). — 20. Fr. Milčinski: Ptički brez gnezda — zvočna igra. Priredil Jakob Vozar, igralo člani rad. družine. — 21.30 Plesna godba (plošče). — 22. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15 Radijski orkester (vesel spored). — Konec ob 23.

Drugi programi

Torek, 10. marca, Belgrad: 30. Narodni večer. — Premos iz kavarn. — Zagreb: 30. Gotovčeva opera »Eros in onostranstvo«. — Dunaj: 30.10 Operetni večer. — 22.10 Onostranstvo. — 23.15 Dunajski operni povel na ploščah. — Budimpešta: 20.40 Ljubljana cerkvena glasba. — 20.35 Simfonična glasba. — Trst-Milan: 17.15 Klavir. — Bari: 17.15 Zabavni koncert. — 22.45 Glasbena — Rim — Andre Chenier. — Praga: 19.30 Ljubljana glasba. — 20.35 Duparevo in Ravolova skladba. — 21.30 Češke narodne. — 22.15 Plošče. — Bruz: 20.35 Vojška glasba. — Bratislava: 20.30 Stranel. — Varšava: 20. Simfonični koncert. — 22. Prenos 8. dejanja Gotovčeve opere »Eros in onostranstvo« iz Zagreba. — Berlin: 20.10 Moravska igra. — Vihar nad Santa Cruzom. — 21. Zabavna in narodna glasba. — Königsberg: 20.10 Ljubljanski sprehod.

Organizacija izvoza lesa

V današnjem položaju se vidijo posledice, da naša lesna trgovina nima ne organizacije, ne sistema. Odvisna je v veliki meri od slučajnih konjunktur. Medsebojno nepovezana, ne pozna tujih tržišč, njihovih zahtev, stoji na isti stopnji razvika, kakor pred 20, 30 leti. Kalkulacije so ne- točne, da, naravnost dostikrat pogrešene, le malo- katerim so znani napredki sodobnih inozemskih in tudi domačih industrij v drugih banovinah. Da ostane v tem stanju kot je sedaj, bomo izgubili možnost izvoza, doma bodo po poedinu producenti zapadli najhujšemu konkurenci. Če bi se hotelo kaj storiti, da bi se nivo lesne trgovine in indu- strije dvignil, bi bilo najprej potrebno, da se po- samezni producenti, in to vsi brez izjeme, tesno povežejo med seboj.

Bolj zdrav ustroj naše lesne trgovine je bil pred vojno, ko je bila izvozna trgovina v rokah nekaterih veletrgov, katere so kupile produkcije malih in srednjih obratov. Tudi v povojnih letih vidimo uspešne organizacije, katere so raz- polagale s kolikor toliko znanimi količinami, za- katere se je tudi lahko našel odjem. Res je pa tudi, da so bile tedaj razmere ugodnejše, mnogo je bilo vprašanj, zahtevalo se ni tipizirano blago ter se je z odkupom produciranih množin od manjših obratov omejila možnost nezdruge in nestrokovne konkurence ter ponujanja blaga za vsako ceno. Danes pa je že običaj, da hoče že vsak mali pro- ducenat v inozemstvo, ne da bi imel za to tehnično in trgovsko usposobljenost, niti volje, da bi ugodel zahtevam tujih tržišč.

In tako smo doživeli, da so inozemski trgovci, ko so spoznali stanje naše lesne trgovine, začeli zahajati med nas, izgrajvali so posamezne lesne producente in se je to kvarno početje še od naše strani podpiralo v živahnem kosanju odjemanja kupcev drug drugemu. Danes se gotovo marekdo zaveda storjenih napak in ogromne škode, ki jo je utrpel posameznik in naše narodno premoženje. Dosegli smo, da prodajne cene ne odgovarjajo več pridobitnim prilikam, naša lesna industrija je zadolžena, ta nekdanj tako cvetoča panoga harod- nega gospodarstva je prišla do svojega propada. To stanje vpilje po odpomoči, ki se mora najti. Dosedanja prizadevanja na polju organiza- cije niso dosegla uspehov, in sicer prvih zaradi tega ne, ker niso pravilno upoštevala lastnosti naše lesne produkcije, drugič pa, ker so iskale na- lonitev na produkcije in njih organizacije v so- sednjih banovinah, katerih ustroj je povsem raz- ličen našemu.

Nastajajoča organizacija mora upoštevati ti- pična svojstva naše domače industrije, ki jo naj- dvigne do smotnega obratovanja in do konku- renčne usposobljenosti na tujih tržiščih.

Zato je potrebno:

1. Organizirati tehnično stran proizvodnje.
2. Individualno po krajevnih prilikah prilagoditi jo svetovnim tržiščem.
3. Povezati našo lesno trgovino v eno pro- dajno organizacijo.

Prodajna organizacija.

Veji producenti lesne stroke v dravski bano- vini se včlanijo v združbo lesnih producentov dravske banovine. Ta združba naj ima kot edina, pravico do izvoza lesa v inozemstvo, tako da bi skozi to združbo otekala vsa proizvodnja lesa Slovenije.

V tej združbi se porazdeli banovina v pro- dukcijska okrožja, pri katerih bi bila produkcijska svojstva sorodna. (N. pr. Gorenjska, gornja in do- lenjska Dolenjska, kamniški okraj, Savinjska dolina itd.) Ta okrožja bi tvorila s centralnim vodstvom celoto organizacije.

Od celotne količine, katere bi se skozi za- drugo izvozila v inozemstvo, bi se vsakemu takemu okolišu določil gotov in stalen odstotek produkcije, kateri bi odgovarjal produkcijski zmoglosti oko- liša (kontingent).

Ti produkcijski okraj bi njim dodeljeno koli- čino zopet razdelili med posamezne producente njihovih okrožij, in sicer po kapaciteti podjetij v istem časovnem razmerju.

Tako bi se razvila ena organizacijska celota, ki bi obsegala vso banovino, zaposlila nje celo industrijo. In za tem, ko bi se tudi tehnična stran proizvodnje izpopolnila, bi bilo mogoče usmeriti našo lesno proizvodnjo na inozemske trge.

Kontingenti bi se določali sporazumno, in to na podlagi produkcijske kapacitete in svojstva lesa posameznih produkcijskih okolišev.

Produkcija mora postati enotna. Naš les mora dobiti zunanje lice tipiziranega blaga, kot se to prakticira v drugih državah. Centralno vodstvo bi razpolagalo na ta način z velikimi količinami enot-

nega blaga, pravilno proizvajanega, kakršnih po- samezni in tudi največji pri nas ne zmorejo. Šele pri razpolaganju z velikimi množinami se bomo mogli uveljaviti na inozemskih tržiščih. Dosegli bomo:

1. da se vsa proizvedena količina tudi odda;
2. dosegli bi povoljne cene;
3. neorganizirana prodaja blaga, katere po- vzroča toliko škode, bi se onemogočila.

Celotna organizacija bi dobila naslednje lice: Na čelu bi stalo centralno vodstvo, katero bi imelo v rokah prodajo in pregled celotne produk- cije, disponiralo ekspedicije lesa iz posameznih okrožij, kontroliralo okrožne proizvode, oskrbovalo zunanjo korespondenco, vodilo knjigovodstvo in imelo v rokah vsa denarna prometa z inozemstvom.

Temu centralnemu uradu bi bili podrejeni produkcijski okoliši. Naloga teh bi bila razdelitev kontingentov, evidenca izdelanega blaga, tehnično nadziranje produkcije, dajali bi ekspeditivne nalo- ge in bi tako tvorili vez med centralnim vodstvom in producenti.

Odprema blaga bi se vršila direktno iz pro- dukcij do namembnih krajev, odnosno do zbiral- nih postaj, od koder bi se blago odpremljalo na- ravnost kupcem. Centralno skladišče ne bi bilo potrebno.

Prevzem blaga bi se vršil od strokovno izve- banih prejemalcev, kateri bi enotno prevzemali. Ti bi bili uradnihi združbe in bi osebno odgo- varjali za svoje delo.

Ob pričetku oddajnih sezon bi moralo cen- tralno vodstvo že imeti točen pregled o oddajnih množinah in kakovostih, tako da bi zamoglo to- čno predlagati sklepe. Zato bi morali produkcijski okoliši do tedaj izdelati produkcijske programe svojega okraja.

Za prodajo inozemskim velikim tržiščem bo potrebno, da se pritegnejo k sodelovanju resnični strokovnjaki, da se dosežejo popolni uspehi.

Stroški prodajne organizacije bi se krili v obliki gotovega odstotka izkupička prodanega blaga. Res bi bila ta oddaja breme za naše produ- cente, nasproti temu pa morajo ti zopet upoštevati, da bodo oddali celo količino, katere bo po nalogu organizacije producirana, da se bodo dosegli mno- go višje cene in da ne bodo v nevarnosti zgub na dobavljenem blagu in neupravičenih odbitkih.

Ko bo enkrat vsa Slovenija tako organizirana, so be potem mislilo na dogovore z drugimi bano- vinami, na drž. organizacijo izvoza in na sodelo- vanje pri Internacionalnem lesnem komiteju. Kateri stremi po organizaciji evropske produkcije lesa in je v tem pogledu že dosegel uspehe, od katerih mi v Sloveniji seveda nišesar ne čutimo.

Končno pa še opozarjamo na reprezentativno moč organizacije na javnih mestih. Gotovo bi taka združba bila upoštevana v Belgradu, saj bi pred- stavljala eno glavnih pridobitnih panog naše države.

Kot organizacija bi lahko tudi mislila na do- sego kreditov pri drž. denarnih zavodih, za ka- tero bi se dalo jamstvo v blagu, terjatvah in tudi v kolektivnem poročstvu lesnih producentov — združnikov.

Ali so obrazci za finančno poslovanje občin monopol državne tiskarne?

Uprava državne tiskarne v Belgradu objavila, da je državna tiskarna v Belgradu izdala kot svoj monopol vse občinske obrazce, ki so prepisani s čl. 63 pravilnika o finančnem poslovanju v ob- cinah, kot je bilo objavljeno v Služb. novinah dne 4. jan. 1936. Obrazci so natisnjeni v cirilici in bodo v kratkem na prodaj. Prodajna cena vseh novih obrazcev znaša 1 Din za polno razen priznanične knjige, ki bo edina vezana in se bo prodajala po stari ceni 50 Din.

Državna tiskarna se poziva na svoj monopol, kar pa ne drži, ker ti papirji niso državni mono- pol. Državni monopoli so limitativno navedeni v čl. 1 zakona o državnih monopolih od 5. decem- bra 1931. Poleg tega spadajo pod državni mono- pol umetni izdelki in izdelki, ki se uporabljajo za njih prižiganje. Odredba čl. 145 zakona o državnih monopolih z dne 5. decembra 1931 je ukinila med ostalimi tudi zakon o ustanovitvi no- vih državnih monopolov z dne 3. avgusta 1893 z vsemi izjemami in dopolnitvami. Ta zakon je namreč v odstavku 2 čl. 7 odredil, da se mo- rajo tiskati in prodajati v državni tiskarni vsi obrazci in formulirji, cerkveni izveščki, živinski polni listi, depozitne knjige, registri delovodni protokoli, predpisi, predpisnice in večbanke in vobče vse one tiskovine, ki se porabljajo izklju- čno za državno, šolsko in občinsko službeno po- trebo. Po čl. 22 tega zakona, kar še večkrat ču- tamo na raznih takšnih tiskovinah, se tiskar, ka- terega dobe, da tiska te formulirje in papirje, kaznuje po kazenskemu zakoniku (kot za izdelo- vanje lažnih dokumentov).

Ne oziraje se na vprašanje, če je pravica drž. tiskarne monopol ali ne, je jasno, da po uve- livanju zakona o monopolih z dne 5. decembra 1931, čl. 145, pravica glede monopola za državno tiskarno ne obstoja več in da je tiskanje omeje-

kvalifikacije in jih prisodil drugim. V glavnem je poklonil znanjem in beslu vplivanja, ki ga v življenju bogatstvo tako neusmiljeno biča. Zato pa je mnogo napredoval od svojega lanskega pr- venca A. G. M. v meni prizorov, ki je bolj gibka in utemeljena, nosi značilnejši razgovor, ali mo- go je kot pri Begoviču usmerjeno v to, da sužec Brez dvoma ima avtor smisel za scensko obliko- vanje, le razvozljanju življenjskih pojavov ni v prid udobnost, ki jo spretnemu pisarju obilno nudi ekstenzivni častnikarski posej.

Ze danes pa je od jeseni sem pozabljena dra- ma v treh dejanjih Služaj maturanta Wagnerja. Njen avtor Marijan Matkovič je bil sam maturant, ko jo je sestavljal, in kolikor ve ja- vnost, je ta drama dosegla edino njegovo knjižno- no delo. Kaže vse slabosti začetištva, saj služi na primer celo tretje dejanje samo formalnemu ob- vestilu, da je maturant Emil napravil samomor. Umetniško brezpomembna stvar je družabno zani- mliva in toliko, ker je pokazala miselnost in raz- gledi precejšnjega dela zagrebških gimnazijcev. To je predvsem upornost, sicer zmerom značilna za mladost in moč, toda tukaj neomotrna in sen- timentalna. Zapuščati delo in se na bregu reke veseliti solnce in trave tudi v Afriki, ni več živ- ljenjski nazor in cilj, ker je poleg iz tegob živ- ljenja v lepoto in poetičnost upravičen in neo- boden le v pomiritev in očiščenje. Resničen in svetel lik je Matkovič oblikoval v poniževanem Doviču, ki je svojo osebnost zgradil v borbi za eksistenco.

Tretja hrvatska novost v tem času je drama iz življenja neke dalmatinske provincijalke v dveh delih in šestih dejanjih Tudi Lela bo nosila klo- bušek (I Lela će nositi kapelin), a katero je Mi- lan Begovič slavil svoj jubilej. Godi se v Vrlici v Dalmatinskem Zagorju, kjer se je avtor rodil. Lelo je v prvih življenjskih trenutkih izdal

nih formulirjev in papirjev svobodno, čeprav drž. tiskarna še nadalje tiska redno tudi čl. 22 ukim- nega zakona o ustanavljanju državnih monopolov.

Na podlagi tega pojasnila smo mnenja, da ni- ma državna tiskarna več monopola na razne tis- kovine, ki so potrebne nekaterim našim samo- upravnim organom v zadnjih dneh. Nadejamo se, da se bo tega pravilnega tolmačenja poslužilo tudi ministrstvo, v katerega resor spada državna tiskarna. Niso pa merodajni za nas samo pravni momenti, ampak tudi drugi. Naše tiskarstvo se ima že itak na vsakem koraku boriti s tendenco za monopolizacijo, pri tem pa se njegovi zaslužki stalno manjšajo. Na drugi strani pa se tudi kon- zument stalno pritožuje, ko vidi, kako vse drugačne proizvode bi za isto ceno ali manjšo dobili v drugih podjetjih tiskarske stroke. Poleg tega ne sme državne tiskarne voditi samo fiska- listični moment, kajti na vse zadnje so tudi za- sebna podjetja velik davkoplačevalec, ki v od- lični meri prispeva v državno blaginjo. Prav go- tovo pa ne more biti namen fiska uničiti zasebno gospodarsko podjetnost, od katere ima dovolj profita.

Iz vseh teh razlogov je potrebno, da se pač državna tiskarna drži onih poslov, ki so ji dovo- ljeni ne sme pa izvajati monopola tam, kjer ga ni treba in kjer zani tudi ni zakonite utemeljitve.

Borza

Dne 9. marca 1936.

Denar

Neizpremenjeni so ostali tečaji Bruselj, Curih, Praga in Pariz, došim ao narasli Amsterdam, Ber- lin, London in New York.

V zasebnem kliringu je ostal avstrijski šiling na ljubljanski borzi neizpremenjen na 9.35—9.45, na zagrebški je notiral 9.31—9.41, na belgrajski pa 9.3133—9.4133. Grški boni so notirali v Za- grebu 32.25 blago, v Belgradu 32 blago. Angleški funt je še ostal na naših borzih neizpremenjen na 249.20—250.80. Španska peseta je notirala v Za- grebu 6.2550—6.3550, v Belgradu 6.50—6.60.

Nemški čeki so notirali v Ljubljani 14—14.20, v Zagrebu 13.97—14.17, za medio marca 13.90 do 14.10, za ultimo marca 14—14.20. V Belgradu so notirali nemški čeki 13.8035—14.0035.

Za italijansko liro (valuto) so denarni zavodi plačevali 3—3.05, za dolar pa 49—49.50.

Ljubljana. Tečaj s primom.

Amsterdam, 100 hol. gold.	296.73—298.32
Berlin, 100 mark	1758.48—1767.36
Bruselj, 100 belg.	735.61—740.67
Curih, 100 frankov	1424.22—1431.29
London, 1 funt	215.84—217.39
New York, 100 dolarjev	4292.18—4328.49
Pariz, 100 frankov	287.73—289.17
Praga, 100 kron	180.41—181.51

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 1.031.511 Din.

Curih. Belgrad 7, Pariz 20.20375, London 15.155, Newyork 304.75, Bruselj 51.70, Milan 24.25, Madrid 41.85, Amsterdam 208.35, Berlin 123.30, Dunaj 56.85, Stockholm 78.15, Oslo 78.15, Kopen- hagen 67.65, Praga 12.675, Varšava 57.725, Atene 2.90, Carigrad 2.45, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.6825, Buenos-Aires 0.83.875.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% inv. pos. 77—79, agrarji 44—46, vojna škoda promptna 355—357, begl. obvez. 60 do 62, 8% Bler. pos. 80—82, 7% Bler. pos. 70—72, 7% pos. Drž. hip. banke 78—80.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 76.50 den., agrarji 46.50—47, vojna škoda promptna 355—356, 3. 357 bl., 4. 354—355, begl. obv. 60.50—61 (60), dalm. agrarji 59.50—60.50, 8% Bler. pos. 82 bl., 7% Bler. pos. 72 bl. — Delnice: Priv. agr. banka 239—240, Trboveljska 120 den., Osj. sladk. tov. 135 den.

Belgrad. Državni papirji: 7% inv. pos. 80—81 (81, 79), agrarji 45.50 den. (46), vojna škoda promptna 356.25—357 (356.50, 356), 3. (355.50), begl. obv. 64.75—65 (64.75), 62.50—62.75, 8% Bler. pos. 80—81.75, 7% Bler. pos. 70.50—71.50 (71), 7% pos. DHB 81.25—82, 7% stab. pos. 79 den. (79). — Delnice: Narodna banka 6350 bl., Priv. agr. banka 238—239 (239).

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica: bč. in srem. 162—164, bč. okol. Sombor 161—163, bč. ladja Tisa in Begej 166—168, slav. 166—167, ban. 161—164. — Oves, rž in ječmen: neizpr. — Koruza: bč. in srem. 104—106, ban. 104—105. — Moka: bč. in ban. >80g 250—255, >2c 230—245, >5c 210—225, >6c 190—220, >7c 180—167.50, >8c 107.50—112.50; srem. in slav. >80g in >80g 247.50—255, >2c 227.50—235, >5c 207.50—215, >6c 187.50—195, >7c 157.50—165, >8c 107.50—110. — Fižol in otrobi: neizpr. — Tendence prijazna. Promet srednji.

študent, ki je po odhodu v mesto pozabil nanjo. Umre je oče, na vratih je beda. V tej stiski je upnik očetov, ki je izredno plemenit človek, za- prosi, da bi mu postala žena. Mnogo starejši je sicer, toda dober prijatelj ji bo — in Lela pri- stane. Potem zadrži njen mož pri sebi svojega ne- čaka, ki je iz študenta postal inženir. Lela zaide v borbo med dolžnostjo in nagonom, ki ga brez- obzirno izliva mladi inženir, in se v strahu pred slabostjo zastrupi.

Begovič je priznan virtuoz odreke umetnosti in v svojih poslednjih delih polaga precej skribi na okus mestnega občivalca in mu ugaja z iz- reki, tipi in nepričakovanimi obrati. V prvem delu svoje nove drame nam nekako prikazuje sre- dino dalmatinsko-zagorske vasi in iz teh epikih slik prehaja v dramatsko dogajanje drugega dela. Sam konflikt je splošno veljaven, ko se srečajo ljudje urejene, v dogajanjih ustaljene vasi in ljudje nemirnega mesta z iskanjem osebnega ugodja.

Begovič je po hercegovski narodni pripovedki napisal tudi libreto za komično opero Ero s onega sveta, katero je komponiral Jakov Gotovac. V pripovedki je prebrisan Ero (Hero-Hercegovac) prevaril Turkinjo, češ da prihaja z onega sveta, kjer se njenemu prvemu možu slabo godi, ker nima denarja. Lahkoverna kmetica izroči Eri mo- njo z denarjem. Na begu opazi Ero, da ga Turek na konju zasleduje, pa se umakne v mlin in pre- priča mlinarja, da ga bo Turek ubil. Preoblečeta se in mlinar beži v goro. Ero-mlinar pokaže za njim in Turek mu da konja v čuvarje. Tako jo Ero na konju popiha z mošnjo denarja. Begovič je spretno uporablil to pripovedko, postavil v sredo dogajanja ljubezen med Erom in hčerko preva- rnanih kmetovalcev in lepo oblikoval vso zmedo na vasi.

Gotovčeva glasba sloni na narodnem folkloru in kritika je priznala opero za najboljšo delo tega

Sport

Planica!

Mamutka skakalnica v Planici, ki dopušča skoke do 100 m

Za nedeljske skakalne tekme v Planici so pri- peli znaki in vstopnice, ter je oboje pri Putniku že v prodaji, tako v Ljubljani, Celju in Mariboru. Vse obiskovalce tekem prosimo, da se pravčasno prijavijo, da bodo imeli svoje mesto v vlaku, brea gneče in pa da bo mogoče pravčasno staviti za- dostno število vlakov v promet. Dijaštvo, ki bo potovalo v skupinah kot šolski izleti v Planico, plačajo znižano vstopnino, ter naj vodje izletov zahtevajo pri združenju smučarjev Planica nakav- nico, za določeno število dijakov, kolikor jih od- vodijo. Te vstopnice se bodo oddajale samo pri režijihi blaginji v Planici, ki bo kot taka vično označena. Za potnike, ki bodo potovali z avto- mobilom, bo v Planici na razpolago 10 prostorov za parkiranje. Vse promet bo pod nadzorstvom zan- darmeije, ter bo vsakemu avtomobilu pri kol v Rateah nakazan prostor za parkiranje. Ker je treba vse prostore za parkiranje očistiti od snega in napraviti ceste v vasi eposobno za avtomobilski promet, bo pobiralo Tujsko prometno društvo v Rateah 10 Din od vsakega avtomobila za parki- ranje. Za obiskovalce tekem, ki žele ostati nekaj dni v Rateah, Kranjski gori ali Podkoročnem, bo dovoljen 50% popust na železnici, za ka se pri- čakuje v teh dneh rešenje prometnega ministva. To dovoljenje bi veljalo za tiste potnike, ki bi potovali z izrednimi vlaki v soboto ali v nedeljo jutraj. Ti potniki in pa oni, ki bodo prišli z avto- mobilom in avtomobili, bodo dobili vstopnice k teknam na potu od šole do vojaškega kordona, s katerim bo zaprta vsa dolina Planica. Radi tega priporo- čamo obiskovalcem tekem, da kupijo vstopnice že pri prvih blaginjah, ki bodo označene kot predprodaja.

Kolozarska podveza. Za glavno okupacijsko save- za, ki se vrši 15. t. m. v Zagrebu, obiljevanja za petek, dne 13. t. m., pri Amerikancu ob pol 30 izredno sejo in poizvamo vse delegate veleladnih društev, da se seje radi važnosti polnočitelno udeležo. Vse kolozarske klube, ki se niso člani kotarškega saveza, pozivamo, da takoj prijavijo svoj pristop v kotarški savez, ker bo vsak nastop verifikiranih diskrejev pri prireditvah nevelandnih klubov strogo urejovan in se vsak pre- stopnik najstrodje obravnava in kaznovi. Glasno, ra- šeno Savena in polozema Ljubljana od 5. novembra 1935 kamnijo se vozači kolozarskega denarja »Zarja« Zgodnji Kačol pri Ljubljani Kodrič Franc, Bračun Franc, Primar Ivan in Ljovšek Slavko s polletno za- brano startanja počeni od 1. aprila 1936 radi prestonke 4. 10. podsaveznih pravil, ki so se udeležili 8. septem- bra 1936 dirke divljega kluba, sedaj verifikiranega SK Zagreb, klub prenovodi od strani podveze in dru- štva. Naroda se vsem klubom, da se imenovanih vozačev ne sme verifikirati za leto 1936.

Vremenska poročila

Jugoslavanske simsko-sportne zveze in Zveze za tujske promet z dne 9. marca 1936.

Rateče po stanju danes: —4° C, barometer se dvig- ga, jasno, mirno, na 40 cm podlazi 30 cm solnatega snega. Smuka dobra.

Planica. Dom litrije po stanju 9. marca: —2° C, barometer stoji visoko, solnčno, severozadni veter, 80 cm solnatega snega. Skakalnica uporabna. Drealise nemorabno.

Kranjska gora po stanju danes: —4° C, barometer se dviga, jasno, mirno, na 40 cm podlazi 30 cm solnatega snega. Smuka dobra.

Trilja. Krivica in Tamar po stanju danes: 300 cm snega. Smuka prav dobra.

Ljubljansko gledališče

Drama: Začetek ob 20

Torek, 10. marca: Zaprt.

Sreda, 11. marca: Družinski oči. Red B.

Četrtek, 12. marca: Pesem s ceste. Red Četrtek.

Opera: Začetek ob 20

Torek, 10. marca: Pot okoli sveta. Premiera. Izvee. Znižane cene.

Sreda, 11. marca: Katarina Imažlova. Red Sreda.

Mariborsko gledališče

Torek, 10. marca ob 20: Cigan baron. Red A.

Sreda, 11. marca: Zaprt.

Četrtek, 12. marca ob 20: Ples v Savoyu. Red B. Gosto-

komponista. Delo je polno vredine in veselja, bo- gato na ritmu in melodiji z vsemi niansami amoha in posmeha, razposajenosti, vedrosti in radosti, v mlinarjevim življenjskim modrovanjem in z zna- govilo poravnava na kraju.

★

Pri založbi Herder & Comp. v Freiburgu je izšel v novi obliki znani molitvenik Schott: Zum Altare Gottes will ich treten (Der grosse Schüller-Schott), neke vrste misel za vsakdanjo uporabo, primeren za učence višjih gimnazijskih raz- redov. Mašna knjižica je izšla v priročni obliki (str. 188) ter ima namen, vzgajati doraščajoče izobra- ženstvo, zlasti dijaštvo, k globljemu razumevanju sv. maše (zanimiva je uvodna razdelitev delov sve- te maše v zunanjo in notranjo zgradbo daritve- nega obreda), k samostojnemu uporabljanju mašnih tekstov, k pravilnemu razumevanju cerkvenega le- ta ter temem življenju z njim. Vsa knjižica je pre- d- vsem namenjena vzgoji k skupni sv. maši, ki se med nemškimi katoličani vedno bolj širi ter bi v tem primeru mogla služiti za zgled slovenskim pri- rediteljem liturgičnih tekstov. Posebno pa opozar- jamo na to knjižico zaradi novih modernih podob, v slogu pri nas še tako priljubljene Ars sacrae ter zaradi koralnega petja v dodatku, kar daje knjižici posebno svežost. Priporočamo jo dijakom, ker nji- hovi religiozni vzgoji je namenjena. Cena 1 M oz. 1.30 polplatno, 1.40 v platno.

Znani francoski katoliški pisatelj René Bazin, znan tudi pri nas po prevodih več romanov (Gr- duca umira), je napisal novo knjižico z naslovom »Papež Pius X.«. V njej opisuje življenje tega ve- likega papeža, ljubitelja svete Evarhastije. Plasti- čno in s pobožnostjo riše sveto postavo papežev, kako iz nizkega doma samo radi svojih čednosti in pobožnosti pride na sam vrh katoliške hier- arhije.

Odebelelim osebam

pomore ena časa naravne

Franz-Josefove

grenke vode jutraj na tešče do lahke stolice.

Reg. po min. nos. pol. in nar. zdr. 8-hr. 15485, 25. V. 35.

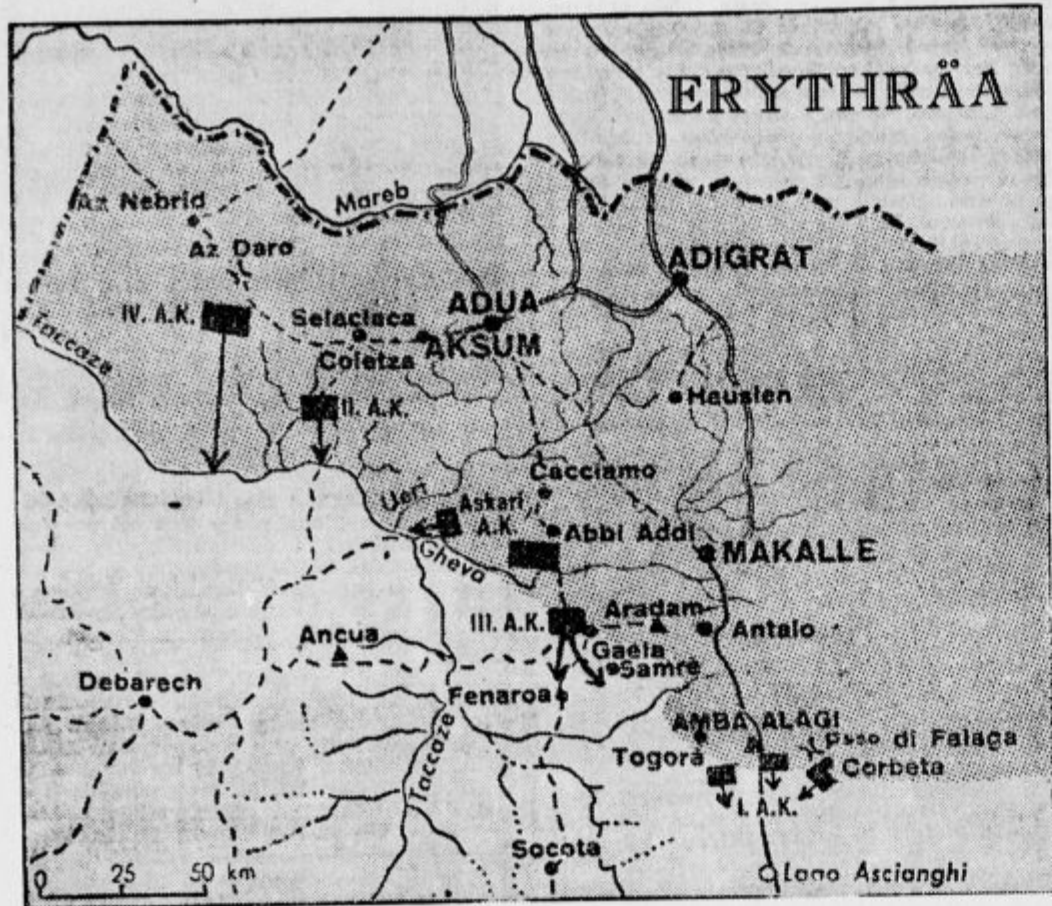
Kulturni obzornik

Gledališko pismo iz Zagreba

Prva polovica gledališke sezone je minila in v Zagrebu prinosa več domačih novosti. Pred kratkim je prišla na repertoar komedija v treh dejanjih Ferdinand, katero je napisal Geno R. Senačič. Ferdinand je nekakšen enodneven junak našega časa, ki mu je pravilna rešitev neke križanke prinesla v nagrado denarja pet tisoč in deset dni brezplačnega letovanja v »Toplicah« na Bledu. Senzacija v avtomatem buffetu je velika in še mlada dama Lelja iz visoke zagreb- ške družbe si dovoli prijateljski razgovor s to- čajem kave Ferdinandom, ki bo nekaj časa z njo vred gost Toplic. Toda v odličnem hotelu je pri- jateljstvo in poznanstvo s preprostim in neolika- nim človekom ekrajno neprijetno. Ugledni kava- lirji se zgrozujejo, le čudotvorna stvar denar more razkleniti tudi takšen obroč. Lelja je namreč za- igrala vso materino gotovino (vso, t. j. osem tisoč) in zdaj nimajo s čim podkupiti žirije, ki bi Lajli prisodila prvenstvo v tekmovanju »dama in njen pes«. Naprošeni kavalirji niso zmogli tolikšne vsote in položaj rešuje zaljubljeni Ferdinand, ki Lelji pokloni svojo nagrado, da bi lahko izpol- nila zaobljubo dobrodelnosti, kakor mu je pojas- nila. V zameno je deležen njenega prijateljstva, ki pa seveda zaradi svoje morganatne vezi med iskreno in zlagano naklonjenostjo na kraju pro- pade. Ferdinand se s krepko besedo o zasluženem denarju povrne med svoj mali, toda pošten svet.

Senetič ni miselno v svojem književnem delu nikamor napredoval. Svoje delo je postavil na nasprotje bogatih in siromašnih, ali neupravičeno ga razširil tako, da je prvim odvzel vse moralne

Ali je vojske v Abesiniji konec?

Najnovejša poročila trde, da je na abesinskem bojišču nastopilo premirje in da se bodo morda začela mirovna pogajanja. Od premirja, ki je morda samo začasno, pa do mira je pa še dolga pot. Vsekakor pa je sedaj, ako so poročila o premirju resnična, položaj na abesinskem bojišču za nekaj časa ustavljen, vsled česar bo prav, če bralec postrežemo s sliko, kako sedaj stoji italijanske in abesinske čete.

Na sliki vidimo s črtkami senčno zarisanu ozemlje, katero imajo sedaj zasedeno Italijani. Puščice kažejo, kam je usmerjeno prodiranje italijanskih kolon.

Abesinska poročila so trdila, da armada rasa Kasa ni potolčena, ampak se še vedno bori z Italijani. Nevtralni vojaški strokovnjaki pa trde, da so bili to najbrž le posamezni abesinski oddelki, ki onstran reke Geve v malem vojskovanju napadajo Italijane, da pa to niso več strnjene abesinske kolone. Vsekakor je italijanski 3. zbor prišel do

Mai Ueri. Italijanom se je tudi posrečilo, da so vrgli nazaj armado rasa Imru, katere pa niso mogli razpršiti, ampak se umaknili na oni breg reke Taccosa, kamor ji Italijani ne morejo še slediti. Pokrajina šir pa je z malimi izjemami, kjer se še drže abesinski četniki, sedaj v rokah Italijanov.

Italijansko vojno poročilo 6. t. m. poroča, da so Italijani po eritrejskih četah zasedli kraj Corbata. Od tu imajo Italijani dober dohod proti južni Abesiniji.

Italija je torej v teku zadnjih 14 dni v Abesiniji dosegla velike uspehe, katerih pa zopet ne smemo precejevati. Saj je znano, da je povsod to leto 1895/96 že vihrala italijanska zastava. Toda leta 1896 je vsem tem uspehom sledila Adua. Danes je le to vprašanje, ali Abesinci po vseh teh zgubah niso preveč moralno pobiti, da bi se mogli še ustavljati. Pa tudi Italijane čakajo še hude naloge, ako bi se vojska nadaljevala. Zato je verjetno, da oboji žele skleniti mir.

Italijanski oddelek radio-telegrafistov na fronti v Abesiniji.

Vojska je „veličastna pravljica“

Ameriški vojni poročevalec, ki je iz Abesinije poročal za dopisni urad International News Service, sedaj v italijanskem vladnem listu popisuje sedanji politični položaj v Abesiniji. Ta poročevalec je bil od svojega dopisnega urada medtem iz Abesinije odpoklican na Japonsko. Za to je njegovo poročilo, da je bilo objavljeno v italijanskem vladnem listu »Giornale d'Italia«, vendarle kolikor toliko objektivno, vsekakor pa zanimivo. Dopisnik v uvodu pravi, da je nemogoče označiti javno mnenje v Etiopiji z nekaj stavki.

Najprej, tako naglašajo dopisnik, v Etiopiji sploh ni javnega mnenja v evropskem smislu. Ne smemo namreč pozabiti, da 99% abesinskega prebivalstva sploh ne zna pisati in brati. Z njihovega obzorja gledana, je vojska veličastna, toda daljna pravljica. To je tudi razumljivo. Saj so celo mozemski vojni poročevalci v Addis Abebi imeli mnogo truda, preden so mogli obvestiti, kako stvari v resnici stojijo. Nitka poročevalske službe med fronto in glavnim mestom je silno šibka ter se vsak hip pretrga. Se celo neguš sam včasih po več dni ne dobi poročil o najnovejših dogodkih. Majhne, premakljive oddajne postaje, ki vzdržujejo zvezo z Addis Abebo, so pod vodstvom mož, ki te stvari ne znajo dobro opravljati.

Etiopiji in večjemu delu njenega prebivalstva ni prav nič znano, kako se dogodki na fronti razvijajo. Novice, da so bili Italijani tepeni, čudovito radi verjamejo. Njihova nevednost jim ne dovoljuje, da bi se izmotali iz okvira teh pravljic, katere jih bolj zanimajo, kakor resnični položaji. Zato je njihova moralna sila v bistvu še vedno taka, kakršna je bila ob začetku vojske. Drugače pa se godi odgovornim voditeljem, ki dobro vedo, kaj jih v bližnji prihodnosti čaka. Inteligence v obliki jasne volje, ki ve, kaj hoče, tega abesinsko ljudstvo nima. In ravno iz tega si razlagamo nezadostnost abesinske vojaške priprave. Medtem, ko italijanska armada točno računa, koliko je to ali ono vredno, abesinske čete še vedno računajo z izrazi »nekako takole«, »približno takole«.

Da je Etiopija na slabšem ko Italija, temu po mnenju ameriškega poročevalca niso toliko kriva bojna sredstva, s katerimi jih je Evropa zadostno založila, pač pa vojski ne vedo, kako naj to orožje uporabljajo. V dokaz tej svoji trditvi navaja dogodek, ki se je zgodil, ko so mladi vojaški novinci teknovali v streljanju. Pri tem nekateri niti vedeli niso, da je treba puško nasloniti na rame,

da lahko merijo. Manjvrednost abesinskega razuma je tudi kriva, da višje abesinske oblasti ne morejo enotno postopati, čeprav tem oblastem dosikrat načelujejo moške, ki so izredno pametni. Med take pametne abesinske oblastnike spada brez dvoma »Ato Volde Georgis«, ki je nekdanji ministrski predsednik Etiopije. Njegova veljavnost skoraj nič manjša kakor neguševa. Z njim tekmuje »Ato Lorenzo Tarezas«, ki je voditelj abesinskega časopisa. Ta je šele 35 let star, široko evropsko izobražen, ima smisel za resničnost ter je tako odločen, da je v tem svojem važnem položaju celo bolj vpliven, kakor vladar sam. Pa tudi on je obsojen bloditi za cilji, katerih ni mogoče doseči.

Kakor rečeno, je pisec tega članka Američan, torej nevtralec. Zato je ta članek lahko objektivno. Priobčen pa je bil v italijanskem vladnem listu, kar bi pa ne zagotavljalo popolne objektivnosti. Da so Abesinci manj oblašani z evropsko civilizacijo kakor Italijani, to je jasno. Da bi pa abesinski vojščak, pa najsi bo tudi mlad novinec, ne znal pritisniti puške k licu, to je pa že nekoliko manj verjetno.

Pri Smetarjevih so na pomlad začeli pometati svojo hišo.

Prijatelja sta se po mnogih letih sešla ter kramljala o tem in onem, tudi o zakonu.

France je dejal: »Nailepše je, če je človek oženjen. Zakon je kakor varno пристanišče, kjer se srečata dve ladi.«

»Če je tako,« je odvrnil Janez, »sem jaz gotovo srečal bojno ladjo.«

Peščeni viharji v Ameriki

Medtem ko so iz severnih držav Združenih držav Severne Amerike poročali o silni zimi, so iz južnih držav prihajala poročila o silnih peščenih viharjih, ki so letos zopet uničevali ameriško poljedelstvo. Že lansko leto so časopisi obširno poročali, da so ti peščeni viharji uničili več milijonov hektarjev poljedelške zemlje. Kadar tak peščeni vihar doseže kako mesto srednjega zahoda, mu ni mogoče uiti. Če tudi so okna in vrata dobro zaprta, nič ne pomaga. Peščeni prah se zarije človeku v usta, oči, ušesa ter pokrije vse polhišstvo še tako dobro zaprte sobe. Prebivalci majhnih vil si pomagajo na ta način, da čez okna in vrata razpno mokre rjuhe. Vendar prah kljub temu prileze v sobo. Četudi se je že davno zdnilo, je vendar še gosta tema. Tako je zrak napolnjen s peškom in prahom.

V Nebraska in Kaliforniji, kjer je malo dežja, je izvir teh peščenih viharjev. Ko je bila cena pšenice med svetovno vojsko silno velika, so farmarji uničevali gozdove in jih spremenjali v njive, na katerih so sejali pšenico. Ker so padli gozdovi, sedaj zahodnih peščenih viharjev ne ovira nobena reč, zaradi česar divjajo po vsej Ameriki. Narava se pač maščuje nad človekom zaradi njegove grabežljivosti. V južnih državah severoameriške Unije so peščeni viharji tako silni, kakor jih doživlja človek le v arabski puščavi in v Sahari. Vete odnese v zrak prst z rastlinami vred ter vse vrže kdove kako daleč v kaki drugi državi zopet na tla. Vihar vsako leto odnese iz zahodnih dežel proti vzhodu več milijonov ton rodovitne zemlje.

Kadar vihar preneha, je polje kakor bi ga bila poteptala velika čreda govedi. Kakor pri nas na Krasu, imajo tudi v Ameriki ob železnici napravljene lesene stene zaper snežne zamete. Ob teh stenah se včasih nabere več metrov peska. Za hišami, na tisti strani, ki so obrnjene proti vetru, včasih po viharju leži peska do strehe. Lansko leto je bilo v teku 6 mesecev 15 velikih snežnih viharjev, ki so odnesli več milijonov ton peska.

Ti peščeni viharji se bodo pač sedaj ponavljali vsako leto in ameriško poljedelstvo bo moralo s tem računati. Stvar se bo izboljšala šele, ko bo v teh krajih dovolj moče. To se bo zgodilo pa takrat, ko bodo vse te visoke planote znova pogozdene in bo drevje zraslo. To bo trajalo seveda več let.

Ni pa nesreče brez sreče. Tudi peščeni viharji, ki so ameriškim poljedelcem napravili milijonsko škodo, so koristili mnogim ameri-

škim trgovcem in podjetjem. V tistih krajih, kjer divjajo peščeni viharji, imajo pralnice in kemične čistilnice dela noč in dan. Ljudi brivci imajo dovolj dela, ker se k njim zatekajo ubogi ljudje, da jim brivci očistijo glave in lase od prahu. Čakalnice zdravnikov so polne ljudi. Eni imajo vnete oči, drugi imajo vnet golt itd. Eni so pa s svojimi živci pri kraju. Zlasti pa se je v teh krajih pojavila nova bolezen, ki se imenuje »prašna pljučnica«. Ta bolezen ni nevarna, pač pa je neprijetna, ker res povzroči vnetje posameznih delov pljuč, kamor se je zarilo le preveč prahu, zaradi česar je človek bolj nagnjen k prehladu. Vendar ti bolezenski znaki kmalu minejo, samo da se vihar poleže. Viharji pa nikdar ne trajajo dolgo. Pač pa vsak vihar uniči milijonske vrednosti ter pri poljedelcih vzbuja strah, da bo nekega dan prišel vihar, ki bo še hujši, kakor so bili vsi dosežani.

„SLOVENEČ“

pred 60 leti:

V četrtek 9. marca 1876.

DOMACE NOVICE.

— (Volitve ljubljanskega mesta) bodo 27., 28. in 30. t. m. Začelo se s III. razredom. Čas je tedaj, da se narodnjaki posvetujemo, zberemo kandidate in pričnemo agitacijo. Nemčurji se nal zeló bojé, zato so agitacijo zoper nas že pričeli.

— »Jugoslavenski stenograf«, o katerem smo že zadnjič nekoliko spregovorili, je prvi in jedini v tej stroki na celém slovanskem jugu... Ziva potreba in res skrajni čas je, da se tudi mi nekoliko več brigamo za lepo in koristno vedo stenografije. V tem, ko se pri drugih narodih goji stenografija v posebnih zavodih, nismo še pri nas nikakega sluha ni duha o novi utemeljenosti na domačega jezika podlagi... Kedo bi bil razveseliti mogel Slovence z govorom prekrasnim poslanca Hermana, da ga niso zabeležili stenografi državne zbornice? Očeta je torej neizmerna korist stenopisa sploh, posebno pa je neizrečene vrednosti za nas Jugoslavoane. Ločeni po pismenkah, da si združeni po jeziku samem skoro ne moremo se povzdigniti v vednih razporih mej cirilico in latinico na vrhunec dovršenosti — a ravno stenopis, kakor je že rekel l. 1865 slavni hrvatski umetnik dr. Izidor Kršnjavi, stenopis, ki bode skoraj občna pisava olikanemu avetu, more rešiti veliko pitanje o cirilici in latinici... Prerano umrl dr. V. Ribič je prvi opozoril Slovence na vrednost stenopisa... Toda kar on ni mogel dovršiti, tega se je lotil g. Anton Bezenšek, učitelj stenografije v Zagrebu, z izdavanjem »Jugosl. Stenografa«. V tem listu najdemo ves potreben poduk v stenografiji in to v prav jasni besedi. Kdor torej želi v prosepah našemu narodu in v korist samemu sebi prisvojiti to vedo stenopisa, naj si naroči »J. St.«, (pri g. A. Bezenšku, v Zagrebu, Nikolčeva ulica 480; celoletna naročnina je samo 1 gld. 40 kr.). Listu pač želimo dober uspeh, njega vredniku pa vztrajnost in pogum.

»Slika je kar dobra, ampak jaz ne stojim med vrati, kakor sva se pogodila.«

»Hm, to je res, je pa stvar taka, gospod veleposelnik, da ste šli iskat v hišo tistih tisoč dinarjev za to sliko.«

»Ah... tedaj boste pa na tisti tisočak morali počakati, dokler se ne vrnem iz hiše.«

Ellswortha so rešili

Prva slika o reševanju znanega raziskovalca južnega tečaja Američana Lincolna Ellswortha. Meseca januarja je njega in njegovega spremljevalca rešila reševalna ekspedicijska ladja »Discover II«. Na sliki vidimo Ellswortha (v sredi) z nekaj možmi p osadke reševalne ladje. Fotografija je bila posneta dne 16. januarja na ozemlju blizu južnega tečaja, katero so imenovali Little America.

Naznanila

Liubljana

1 Prosvetno društvo »Liubljana-mesto«. Dokladi odeljka lina drevi ob 8 redni sestanki o lovski dvorani hotela Mikloš. Vse vabilene. — Tajnica.

1 Spored klavirskega koncerta, ki ga izvaja v petek, dne 13. t. m. pianist Pavel Witzgenstein, je naslednji: Najprej izvaja Bach-Brahmsova: Chaconne, nato sledi Mozartova arija iz Figaroja Bourree od Saint-Saësa in tri Chopinove Etude, ki jih je priredil za levo roko Godovski. V III. delu igra svetovnoznani pianist najprej Lisztovo parafrazo na melodijo Verdijevega Rigoletta, zatem pa še Rosenthalovo parafrazo na Straussov valček. Predložitja po običajnih koncertnih senah v knjižarni Glasbene Matice. Koncert je v Filharmonični dvorani.

1 Prosvetno društvo za francoskanske župnijo lina drevi ob 8 svoj redni sestanki. Predaval bo gosp. dr. K. u. l. v. e. e. France, minister n. r. Med našimi muslimani.

1 O vzgoji oblikovanega drevesa bo v sredo ob 19 predaval v predavalnici mineraloškega inštituta na naših znani strokovnjak z. Friso Leonard iz St. Vida.

1 Šahovski klub »Triglav« sporoča svojim članom in vsem drugim prijateljem šahovske igre, da se je preselil v nov lokal »Loverska soba«, hotela Mikloš. Šahovski večeri vsak torek in četrtek ob 20 naprej. V torek, dne 10. t. m., se prične prvenstveni turnir za leto 1936. Prijave za turnir se sprejemajo v torek do pol 21.

1 Kino Kodeljevo igra danes in jutri dvojni spored: »Carica vseh Rusov« (Marlena Dietrich) in »Taka sem« (Greta Garbo). Cena znatna.

1 Moški in ženski odeljki Salesijanske prosvete na Kodeljevem imata danes v prostorih Fantovskega kroga skupen sestanek. Na dnevnem redu bo zanimivo predavanje o vzgoji dorasloboletnih fantov. Vabljeni tudi drugi starši!

1 Piš. Vse žane fantovskega odeljka vabim, da se drevi ob 8 zanesljivo udeležijo sestanka. — Predsednik. 1 Nočna služba imajo lekarno: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62 in mr. Garlus, Moste.

Celie

1 Predavanje za rezervne oficirje. Mestno poštvarstvo obvešča po nalogu komande mesta vse gg. rezervne častnike, da se vrši prihodnje predavanje danes v torek ob 19 v letih prostorih kot zadnjič. Udeležba je strogo obvezna za vse gg. rezervne oficirje.

1 Trgovsko društvo v Celju priredi v torek, dne 10. marca t. l. ob pol 21 v veliki dvorani Obrinega doma, Vošnjakova ulica, vsakomur zanimivo predavanje »O prodajni umetnosti«. Predaval bo gosp. Stane Mežnar iz Ljubljane.

Poizvedovanja

1 Rezervno kolo od avtomobila se je zgubilo od Stične do Ljubljane. Najditelj ga naj pošlje proti na grad v garažo Stupice, Ljubljana.

1 Mali papagajček je ušel včeraj opoldne. Gospod, ki ga je ušel, se naproša, da ga proti nagradi odda Vošnjakova ulica 4 pri hlanici.

ZAHVALA. Ob bridki izgubi našega nepozabnega soproga in skrbnega očeta, gospoda

JANEZA BERGANTA

smo dolžni izreči vsem, ki so sočustvovali z nami, najlepšo zahvalo. Predvsem se zahvaljujemo g. banu in njegovemu tajniku g. dr. J. Kovačiču za njuno počastitev in iskreno sožalje. g. dekanu Cegnarju za številne tolažilne obiske ob smrti, za ljubezni in globokega sočutja poln govor ob odprtem grobu in za vso veliko naklonjenost, izkazano nam ob tej žalostni priliki, g. dr. Komatarju za njegovo neumorno prizadevanje, pomagati očetu in nam, gg. kaplanoma J. Ferkulju in S. Huthu za njuno skrb in tolažbo, g. predsedniku krajevnih JRZ I. Lavriču za ganljivo slovo ob odprtem grobu, vsej častiti duhovščini od blizu in daleč, ki je pokojnika tako slovesno spremlja na zadnji poti, g. ban. svetniku Strcinu, gg. zastopnikom Vzajemne zavarovalnice, gg. zastopnikom krajevnih organizacij JRZ in vsem drugim zastopstvom, gasilski četi s Studenca, ki tudi ob smrti ni pozabila svojega ustanovnega člana, ter pevaškemu društvu KA za njegove turobne in pretresljive žalostinke. Enako hvalo se čutimo dolžni izreči vsem društvom in ustanovam, sooskcam, sorodnikom in prijateljem in za tolikere lepe vence in cvetje, ki ga je rajnik tako ljubil. Dalje vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v tako nepričakovanem številu prišli od blizu in daleč, da spremlijo pokojnika na njegovi poslednji poti, in za vsa množična izrečena ali v pisnu sporočena sožalja. Vsem, prav vsem obilno Bog povrni! V molitvi ohranimo rajniku blag spomin!

Žalujoča Ivana Bergant, sinovi in hčeri.

Zapustila nas je in šla k svojemu Bogu naša predobra mamica, gospa

Aurelija Klementič

soproga davčnega kontrolorja.

Umrila je 7. t. m. v Zagrebu vdana v voljo Boga, ki ga je sprejela za popotnico v večnost. Prepeljali jo bomo v Ljubljano. Pogreb bo v sredo 11. t. m. ob 17 izpred mrtvaške veže Leoniške na njeno zadnje počivališče k Sv. Križu.

»Zgodil se Tvoja voljale

V Ljubljani, 10. marca 1936.

Jože, soprog; Reli, Jože, Janček, otroci — in ostali sorodniki.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest, da nas je naša srhenoljubljena soproga, sestra, svakinja in teta, gospa

Marija Rojina vd. Ualiavec

gostilničarka in posestnica

danes boguvdano za vedno zapustila.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo, dne 11. marca 1936, ob 3. uri popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 9. marca 1936.

France Rojina, soprog in ostalo sorodstvo.

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon) lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030.

ZAHVALA. Ob tako nenadni izgubi naše nepozabne, edine hčerke

HELENCE

nam je došlo toliko izrazov iskrenega sočutja in sožalja, da nam ni mogoče vsakomur se posebej zahvaliti, zato izrekamo tem potom vsem svojo najiskrenejšo zahvalo. Prisrčna zahvala tudi vsem, ki so njeno drobno telesce zasuli s prekrasnim cvetjem, ki ga je revica tako zelo ljubila ter vsem, ki so naše najdražje spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo pred. g. katehetu dr. Tomcu, upravitelji »Mladike« ge. Miri Engelmanovi, gđ. Gomilškovi ter vsej šolski mladini, ki je s tako obilno udeležbo počastila njen spomin. Vsem še enkrat najlepša hvala in Bog plačaj stotero.

Sv. maša zadušnica se bo brala v četrtek, dne 12. t. m. ob 7. uri v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

V Ljubljani, dne 9. marca 1936.

Karl Kos, dentist, s soprogo Ano in sinovi.

Milena Krečeva javlja v svojem in v imenu ostalega sorodstva prežalostno vest, da je njena blaga stara mamica, ozir. tašča, sestra in teta, gospa

URŠULA KREČ

v nedeljo, dne 8. marca ob treh, po mukepolni bolezni boguvdano umrla.

Pogreb ljubljene pokojnice bo v torek, dne 10. marca 1936 ob pol treh popoldne s Kongresnega trga št. 3 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v cerkvi Marijinega Oznanjenja dne 16. marca ob sedmih zjutraj.

Najblazji duši — najblazji spomin!

V Ljubljani, dne 8. marca 1936.

L. Ganghofer:

34

Grad Hubertus

Roman

Previdno je vtiival France teeto v ponev, da je vroča mast cvrčala. In dočim je pazil na jed, je prisluskoval mehki narodni pesmi; igral jo je v izbi grof Egge z veliko čuvstvenostjo, s tremolo in sladkimi flautoletskimi toni. Tiho brenčanje je France spremljal besede in zasanjan smehljaj se mu je utrinjal okoli ust. Prej v peceh je bil na visokem travnatem koku opazil silo svetločih planik. In zdaj je menil, da bi se šopek teh belih zvezdic ne podajal slabo oknu Maline kamrice. Izpaziti mora samo, katero okno je njeno. V mislih je hodil France okoli znane mu hiše — toda čudno: iz vsakega okna je gledal vanj temni Brucknerjev obraz.

V izbi so citre umolkile, Schipper je pogrinjal mizo. Ni bilo dosti dela: Razgrnil je kos modrega platna in položil nanj tri cinaste žlice. Potem je zadaj za pečo dvignil zaklopna vrata v klet in šel po že pohajajoč hlebec kruha.

»Prinesi tudi steklenico piva za Franceta!« je zaklical za njim grof Egge, ki se je bil zleknil na žimnico in imel pri nogah psa, da mu jih je grel.

»Bno samo, gospod grof?«

»Eo že zadostile«

Tedaj je prišel France, s kadečo se ponovo v eni roki, v drugi z majhno, sajasto deščico, ki jo je položil sredi mize namesto podatavka.

Grof Egge se je dvignil. Stojte, s sklenjenimi rokami so zmolili kakor v kmečkih hiši, molitve pred jedjo. Za sklep je voščil grof: »Dober večer obema!« Lovca sta odgovorila: »Dober večer tudi vam, milostni gospod grof!« Potem so se zrinili za mizo; v kotu, kjer ni vleklo, je sedel grof Egge, Schipper na njegovi desni, France na levi.

Z žlico v roki in oprtima rokama sta čakala lovca, dokler ni segel po jedi najprej grof; potem sta poprijela tudi onadva, in složno je zajemala vsa triperesna deteljica preprosto, mastno hrano iz ponve.

Ko so povečerjali, je odšel Schipper s ponvo v kuhinjo in prinesel za gospoda vrč poln vode; grof je kanil vanjo požirek encijana, da bi se mast v želodcu ne puntala, kakor je rekel. »Če hoče kateri kaditi, naj prižge. Ti, France, pa pospravi svoje pivo!«

Muzajoč se je France s slovesno preudarnostjo izvlekel zatič in si previdno nalil pljake v lesen korec — steklenica piva je pomenila v lovski koči grofa Eggeja toliko, kakor na gosposki mizi steklenica šampanjca ali v državnem življenju častna medalja.

Zapahli so si pipe in grof Egge je segel po citrah. Modri oblaki so se zvijali okoli svetilke pod stropom in ob brnečih zvokih strun je malo izbo zajela kaval udobna domačnost. Če je grof Egge igral koprneč narodni napev, so morali vsi molčati; če je ubral veselo plesno vižo, so kramljali in se smejali, in lovca sta bila takt s svojimi tečkimi cokolami. Naposled so prišle poskočne na vrsto. Grof Egge je čudovito spretno zažvižgal medigro in zapel nato kitico. In tako veselo naprej. V spominu je imel bogat zaklad poskočnic, in če je v veselji uri odprl vrata, so mu te majhne štirivrtnice pesmi letele iz ust ena za drugo, kakor bebele iz ulja. Pri tem se je zabaval najbolje on sam in bil v svoji židani volji tak, da je moral razvedriti tudi vsakega drugega: v srajci, z belo prevezo okoli sive glave, in pod tem se je smejal reči obraz, tresla se brada in se igrivo pregibale vesele gubice okoli mežikajočih oči. Kdor ga je videl v taki uri, pa naj je poznal ljudi še tako, ni mogel ugaibati višje, ko na upokojenega logarja, na dobrodušnega, razposajeno vselega starca, ki v družbi mlajših tovarišev obuja spomine na prošle dni in ga je cuknil merico čez potrebo.

Bilo je že pozno v noč, ko je Schipper končno opomnil: »Gospod grof, čas je, da odidemo spat. Jutri bo treba na vse zgodaj po kozla.«

Grof Egge je prikimal in hotel citre odriniti. »A stoj, še eno moram zapeti mojemu kozličku za lahko noč! Muzajoč se je začel spet igrati, nabral obrvi in se zamislil. Zdaj je zapel:

Kaj let si mi kazal, moj kozel, roge, zdaj sem te oplazil, ne boš jih več, ne!

Kdor čaka, ni spaka, da ne bi uspel; ko grom iz oblaka, je strel zagrmel!

Ne bom se nič varil, a roe je pa le, da dobro sem meril, zadel te v srce!

Zdaj, kozel moj stari, čeprav si na noč, me dražil, nič mari mi ni — lahko noč!

Z vriskom, ki bi delal čast vsakemu privajaču na planini, je grof Egge nehal igrati. »Tako! Zdaj lezimo spat! Pri Bogu, mislim, da se mi vso noč ne bo sanjalo o ničemer drugem, ko o mojih rogovih.«

Vstali so, France prvi. Čutil je težko pot tega dne v vseh kosteh, voščil svojemu gospodu lahko noč in zapustil izbo. S priprtimi očmi je gledal za njim Schipper in se smehljaj.

Komaj je bil France zaprl vrata za seboj, je šel Schipperja glasno spregovoriti: »Danes mora biti utrujen, France! Vračje se je gnil. In dobro je naredil, to moram reči sam. Za to mu morate jutri že izkazati čast, gospod grof, da gre po kozla in prinese rogove.«

»Da, danes sem zadovoljen z njim. Danes je bil ves tak ko njegov oče.«

France je čutil, kako mu je zaplala kri v lice. Za težki trud današnjega dne bi si ne mogel želeli nobene boljše pohvale, ko teh besed svojega gospoda. In da govori kdaj dobro o njem tudi Schipper in mu privoščil zasluženo lovsko čast, ga je dvakrat razveselilo. Schipper se ni bil izkazal vedno za njegovega dobrega prijatelja in mu je pri grofu Eggeju podobil čez marsikatero grenko

v juho. Zakaj? Tega si France ni mogel nikoli razložiti. Enkrat sta si skočila s Schipperjem hudo v lase, in takrat ga je iz teh sivih, mračnih oči pogledalo nekaj, kar ga je osupnilo. Toda čemu naj bi ga Schipper sovražil? Francetova počtenost se je upirala taki misli in zato si je zlohotno Schipperjevo vedenje mogel razlagati samo s tem: jaz sem mlajši, in boji se, da bi ga mogel kdaj zrniti z njegovega mesta, kakor je on sam pred nekaj leti odjedel službo staremu Moserju. Toda postati puškonosec pri grofu Eggeju, je bilo zadnje, po čemer bi France hrepenel. Bil je preveč z dušo in telesom lovec, da bi se gnil za zapečarsko službo, ki je imela pri grofu Eggeju svoje »hude muhe«. Lepel je z vsem srcem na gozdu in gorah, prosto se je moral gibati in hoditi. Morda je Schipper nazadnje vendarle uvidel, da se mu v mlajšem tovarišu ni bati nobenega tekmeča. Tako je menil France. Drugače si polvalnih Schipperjevih besed, ki jih je bil pravkar čul, ni mogel razlagati.

In pri tej misli se mu je zazdelo, kakor bi si bil razbremenil dušo. Ta plazeči se razpor mu je grenil dostikrat veselje v poklicu, ter ga jačil in skrbel. Tega je bilo zdaj konec, in priti so morali boljše časi. Olajšano je stopil na prosto, da bi pred upanjem skril še požirek mrzle vode. Tiha noč je ležala okoli kože. Mesec je zatopil za gore in brez števila zvezd se je lesketalo na jeklenomodrem nebu. Ko se je France vračal od studenca, se je utrnila zvezda in se z dolgim repom potegnila čez nebo ter se razpršila nato v iskre. Zjecljal je nekaj besed, še preden je svetloba ugasnila. Potem se je zasmejal. »Sakra, Mali, zdaj sem si pa poželel nekaj hudo lepega!« Stopil je v kodo in se dobre volje vzpel po lestvi na podstrežje. Udobno je zleknil utrjene ude v mehko seno.

Ko so se spodaj zaprla vrata, je France že trdno spal, da se tudi ni prebudil, ko se je vrgel Schipper ob njem v seno.

Tibo so tekla ura.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pletiva vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Specijalna izbira predpasnikov pri

F. I. Gorčar, Ljubljana

Sv. Petra cesta 29

damski in otroški v najnovejših fazonah iz listra, klota, ripsa, šifonv, batista in kretona.

Damski predpasniki od Din 16.—, otroški od Din 10.— naprej; kakor tudi moške halje vseh vrst, damske in dekljske halje črne in v barvah. Prodaja se tudi na veliko. Za trgovce engros cenel

Službodobe

Postrežnico

pridno in pošteno, za vsa hišna dela, sprejemem. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3339. (b)

Službe iščejo

Postrežnica

vajena vseh del - išče s 15. marcem zaposlitev. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Zanesljiva« 3317. (a)

Denar

Vse denarne posle

nakup in prodajo vrednostnih papirjev, vnovčevanje

terjatev pri denarnih zavodih, menic in čekov, eskont in reeskont,

posojila

kompensacije dolgov, konvertacije,

Srečke drž. razredne loterije izvršuje

strokovno in strogo solidno Bančno kom. pisarna

RUDOLF ZORE

GLJUBLJANA

Gledališka ulica št. 12.

Telefon 38-10.

Denarne zadeve

bančne, hranilniške in posojilniške terjatve vseh denarnih zavodov, vrednost. papirje, Vojno škodo

Vam kupi in prodaja

izposluje razne kredite v gotovini na hranilne knjižice in hranilne knjižice na vknjižbo

Izvede razne

kompensacije, plačila dolgov pri denarnih zavodih s hranilnimi knjižicami in z gotovino.

Zanesljive nasvete in informacije glede naložbe kapitala v gotovini in hranilnih knjižicah dobite edinole pri pooblaščen Trg. agent. za bančne in kreditne posle Alojzij Planinšek v Ljubljani, Beethovnova ul. 14/II. Telefon 35-10. Za odgovor znamko.

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka. Ljubljana. Krekov trg 10.

Interesenti stavbnih parcel

se opozarjajo na sodno dražbo dveh lepih stavbnih parcel z lepo urejenim vrtom ob Večni poti (v neposredni bližini Čada), last pokojnega Krapeža Frana, kavarnarja v Ljubljani. — Dražba bo dne 11. marca ob 9 dopoldne pri areškem sodišču v Ljubljani, soba št. 16.

Razno

Znamke bi zamenjal

Francoz, ki je več nem., poljske in ruščine — z amaterjem iz Jugoslavije. Postreže lahko z lepimi znamkami iz Francije, Monako, Belgije, Afrike itd. — Dopise prosi na: J. Schmitt 1, Avenue des Aviateurs, Bruay en Artois, P. d. C. France. (r)

Perutinarji, pozor!

Zaradi težkih gospodarskih razmer sem se odločil sprejemati valilna jajca v umetno valjenje po najnižji ceni po 1.50 Din. Kovačič Alojz, Tomačevica št. 38, p. Moste pri Ljubljani. (r)

SOBE

Sobo

solčno, čedno opremljeno, z vso oskrbo ali brez, s souporabo klavirja in kopalnice, pri boljši družini, ki govori tudi nemško in francosko — išče za takoj mirna in solidna privatna uradnica. — Ponudbe z navedbo cene na A. Widra, obratovalnica, rudnik Trbovlje. (e)

Dve sobi

1 prazna in 1 manjša meblovana, se oddaja. — Ogleda se od 3 do 5 pop. Bohoričeva ul. 20-I., levo.

Prodamo

Šivalni stroj

pogreznjiv, nemški fabrikat, z okroglim čolničkom, kateri tudi štika — poceni napredaj. — Nova trgovina, Tyrševa 36. (l)

Tudi vi nujno rabite

SANOPEd

iz lekarne Kuralt na Gosposvetski cesti v Ljubljani.

Dober jabolčnik

4—6000 litrov — prodam. Krajnik Lovrenc, Ptuj. (l)

Naprodaj

Valvasor, Krain, 4. zv., Kärnten, 1. zv., Ullstein, Weltgeschichte, 7. zv., Mayerhofer, Rosegger in Shakespeare, kompletno in še več drugih knjig, vse vezane in dobro ohranjene. — Ponudbe in pojasnila nasloviti na dr. Pikuš, advokat, Dolnja Lendava.

Za apotekarje

ali knjižnice! Prodajam vse tri zvezke »Handbuch der pharmaceutischen Praxis« Cena 200 Din. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 3338.

Trenčkote

vsa oblačila, perilo itd. — v ogromni izbiri — kupite poceni pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14. (l)

Šivalne stroje

in kolesa, malo rabljene, poceni kupite pri »Prometu«, nasproti križevniške cerkve. (l)

Jajca

sveža, debela, zajamčena, 720 komadov 395 Din — razpošilja franco vsaka postaja — G. Drechsler, Tuzla. (l)

Ruski oves

za seme, (ki je dal lani dvajsetkratni pridelek)

grahoro, črno deteljo, banatsko lucerno

in druga semena za polje dobite v

Javnih skladišč pri tvrčki

Fran Pogačnik d. z o. z.

Ljubljana

Tyrševa (Dunajska) c. 33.

ZAHVALA. Vsem, ki so pokojnega našega soproga, očeta, brata, tasta in strica, gospoda

Franca Hribernika

železniškega upokojenca in posestnika

spremili na njegovi poslednji poti, in vsem, ki so poklonili krasno cvetje, se najtopleje zahvaljujemo.

Pri tej priliki se čutimo dolžne, da se prav posebej zahvalimo gosp. dr. V. Arku, zdravniku v Ljubljani, ki je s svojim dolготrajni boleznijo in skrajno požrtvovalnostjo uspešno poslal pokojniku trpljenje in mu podaljševal življenje.

V Ljubljani, dne 9. marca 1936.

Pavla Hribernik in sorodniki.

Potrjeni globoke žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je naš srčno dobri brat, stric in svak, gospod

Janko Tavčar

industrijec

po daljši boleznijo sanoi za vedno zapustil v 65. letu starosti. Dragoga pokojnika spremimo na njegovi zadnji poti v torek, dne 10. marca ob 15.30 izpred mrtvašnice na Pobrežju na tamnošnje mestno pokopališče.

Sv. maša zadušnica bo v sredo, dne 11. marca ob 8.30 v frančiškanski cerkvi.

Maribor, dne 8. marca 1936.

Anton, Franc, Joško, Luka, Miško, bratje; s. Lina, Fabijola Frkovič, setri; dr. Janko Frkovič svak; Josipina, Draga, Frančiška in Ivana, svakinja ter sorodstvo

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je naš dobri soprog, oče, stari oče in tast, gospod

Josip Pipan

inšpektor drž. žel. v pok.

po dolgi boleznijo, previden s tolažili sv. vere, v 73. letu starosti mirno v Gospodu zaspal. Pogreb blagopokojnega bo v torek, 10. marca, ob 15 izpred mrtvašnice na Pobrežju. Sv. maša zadušnica se bo brala dne 11. marca ob 8 v frančiškanski cerkvi.

Maribor, dne 8. marca 1936.

Rodbine: Pipan, Jost in Gasparin.

OBČINI LENDA VA

je žalostna naloga javiti, da je v Ljubljani nenadoma umrl njen delovodja, gospod

Janez Lenček

Svojega zvestega in priljubljenega sodelavca bomo ohranili v najlepšem spominu!

Dolnja Lendava, dne 7. marca 1936.

OBČINA LENDA VA

Kompletno veležganjarno

s stanovanjskim in pisarniškim poslopjem, hlevi, vrtom, 1.700 m² zemljišča v območju mesta Celje prodaja za Din 80.000

Prometni zavod za premog ž v Ljubljani

Tinček in Tonček kot detektiva

4.

Janezek je šel v past

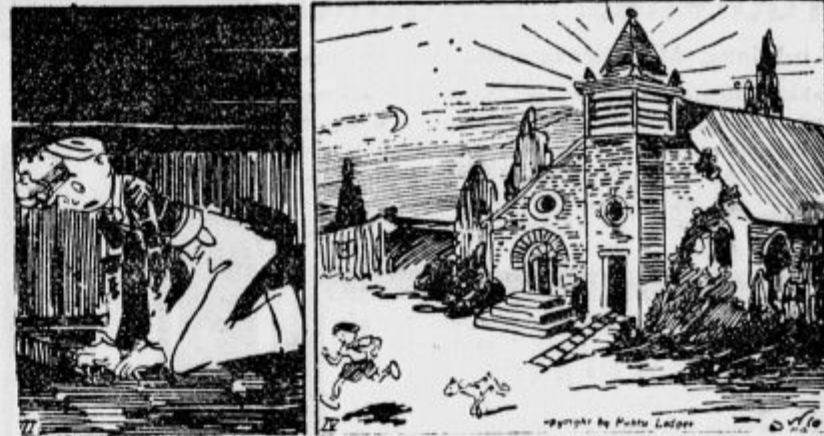

Nenadoma je Tinček planil k odprtini, skozi katero sta splezala v stolp, in se pogljal po lestvi navzdol. Se preden je presenečenemu Janezku utegnulo priti na misel, kaj Tinček namerava, je ta že pograbil lestev in jo potegnil proč. Potem je prislonil dlani na ušesa in porogljivo zaklical navzgor:

»Lahko noč, kodrolasec! Vdružič, kadar se boš spet vračal z Metko iz kina, se pa dobro prepričaj, če nisem jaz kje v bližini.«

Ze se je hotel obrniti in steči domov, pa se je domislil še nečesa in zaklical:

»Jutri ali pojutrišnjem ti prinesem malo vode in kruha, da ne boš od lakote umrl. Na evidenje in dobro se imej!«

Trešo se po vsem telesu od togote in strahu se je Janezek nagnil nad odprtino in zarjul:

»Le počakaj, falot! To boš še bridko obžaloval! Hu, prav priročil bi ti, da bi te bili ljudožrci pojedli s kožo in kostmi vred!«

Tinček pa ga ni več elišal. Urnih nog je tekel proti domu. A komaj je bil oddaljen od stolpa sto korakov, mu je glasno zvonjenje udarilo na uho.

»Oh, jaz bedak!« se je s pestjo udaril ob čelo. »Na zvonove sem pa pozabil. Zdaj bo vso vas sklical na nože.«

† Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš iskreno ljubljani soprog, oče, zet in svak, gospod

dr. Rado Schober

sanitetni polkovnik v pok.

Pogreb blagopokojnika se bo vršil v torek, 10. marca 1936 ob 16 iz hiše žalosti, Prešernova ul. 23, na mestno pokopališče. Ptuj, dne 8. marca 1936.

Mara, roj. Mahorič, soproga; Boris, Nino, Milenko, otroci; rodbine Mahorič, dr. Sluga in Matevžič.